

Catalunya Cristiana

f /catalunyacristiana

ig catalunya_cristiana

www.catalunyacristiana.cat

@catcristiana

catcristiana

45 Anys

El Papa abraça Àsia i Oceania

En el seu viatge apostòlic més llarg, Francesc visita Indonèsia, Papua Nova Guinea, Timor Oriental i Singapur

P 8-13

Francesc es va trobar a Indonèsia amb els joves que formen part del projecte educatiu Scholas Occurrentes.

SUMARI

15 SETEMBRE 2024

Editorial	03
La setmana	05
Opinió	06
Carta dominical	07
En primer pla	08
Vida eclesial	14
L'entrevista	26
Carta dominical	30
Bíblia	32
Litúrgia	34
Espai lectors	36
Societat	38
Agenda	46
Des del carrer	47

16-18

Urgell acull les Jornades de Teologia

Es van celebrar els dies
29 i 30 d'agost

38-39

“The Mystery Man” arriba a Barcelona

L'exposició es pot visitar a la
basílica de Santa Maria del Pi

26-29

Entrevista a Dafne Aída Zapata

És la directora de l'Institut de
Protecció al Menor i Persones
Vulnerables de la UARM

47

David Fernández, autor de “No robaràs”

El llibre, de Fragmenta Editorial,
forma part de la sèrie “Deu
manaments”

EDITORIAL

Mirada esperançada

Tots mirem el món des del lloc que hi ocupem, i és normal que sigui així, el mateix ens passa als membres de l'Església catòlica que, en el nostre cas, tendim a mirar la institució amb ulls eurocèntrics. Però si en alguna cosa ha destacat el pontificat de Francesc —el primer Pontífex no europeu en més de mil anys— ha estat a l'hora d'educar-nos la mirada amb una nova mentalitat més atenta a les perifèries físiques i existencials. El viatge que ha fet, del 2 al 13 de setembre a Àsia i Oceania, ha anat en aquesta línia. Tantes vegades com aquí ens assalta el pessimisme per una Església minvada de recursos humans, veiem com moltes congregacions religioses —també algunes de fundades a casa nostra— viuen un rejueniment en altres continents.

Quan ens lamentem perquè cada vegada som més una minoria, la presència del Papa en països on els catòlics ja són pocs ens vincula amb l'experiència dels primers apòstols i en el seu zel missioner de portar l'Evangeli als confins del món.

Quan pensem que la convivència entre religions és una quimera, el Papa fa que adrecem la mirada a Indonèsia, el país del món amb el major nombre de musulmans i on les diverses religions (els catòlics són el 3% de la població) viuen en harmonia.

Quan no veiem cap altre *modus vivendi* que el del nostre context tecnocèntric i economicista, la mirada cap a Papua Nova Guinea ens connecta amb la saviesa ancestral de la cura i el respecte per la Creació en la línia de l'encíclica *Laudato Si'* i l'exhortació apostòlica *Laudate Deum*.

El papa Francesc ens ajuda a tenir una mirada esperançada en el món, en l'Església i en el futur, que no és altra que la mirada dels seguidors de Crist i de l'Evangeli.

.....

Subscriui-vos-hi

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 del 13 de desembre, autoritzo la Fundació Missatge Humà i Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat, així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Fundació Missatge Humà i Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

La setmana en tuits

EVA FERNÁNDEZ

@evaenlaradio

05/09/2024

Corresponsal de la Cope a Itàlia i el Vaticà

La mesquita de Jakarta és de les més grans del món. Es va construir a pocs metres de la catedral catòlica com a símbol de l'harmonia entre les dues religions. Es troben a la plaça més important de la ciutat i estan unides per un passadís anomenat el "Túnel de l'Amistat"

ROSER CUSSÓ

@rcusso

02/09/2024

Cap de l'àrea de Cultura Digital del Departament d'Educació

Setmanes i setmanes escoltant notícies dels jocs olímpics. I ara gairebé mutisme pels jocs paralímpics. Només pel reconeixement del gran esforç d'aquests atletes haurien de tenir una cobertura mediàtica al nivell que mereixen. Però, clar, ells no són estrelles ni donen diners

JAUME PADRÓS

@jaumpadros

01/09/2024

President del Col·legi de Metges de Barcelona

Estem perdent l'oremus: gent fent cua per fer un brunch i es perden l'esmorzar clàssic de forquilla, establiments que posen tomàquet tamisat o triturat en lloc d'un tar-lo a llesca... Papanates per la cuina de disseny i la moda guiri i perdem o devaluem l'essència de la nostra

PILARÍN BAYÉS

LA SETMANA

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

APOSTEM PEL MATÍ EN LA NOVA TEMPORADA

La nostra programació va obrir el 9 de setembre una nova temporada amb canvis. La gran novetat, de dilluns a divendres, és que l'espai matinal informatiu comença a les 7, conduït per Pau Massip, i s'acaba a les 10.30 h, moment en què Mercè Raga i el seu equip tornen a aquesta franja amb un nou magazín fins a les 13 h. Finalment, el programa d'actualitat religiosa *Sense distància* comparteix els seus continguts de 13 a 14 h.

Resums de notícies, entrevistes i tertúlia formen la base del matí

informatiu. A partir de les 10.30 h, les seccions, les curiositats i molta creativitat omplen la segona part, que es completa amb un informatiu religiós a les 13 per donar pas a l'entrevista i la secció del dia. A més, seguim oferint estones de pregària, reflexió i litúrgia. A les 5.15 h emetem les matines cada dia des de Poblet i, a la mitjanit i a les 6.25, el comentari diari de l'evangeli. També compartim les vespres de Montserrat a les 18.45 h i la missa a les 19.15.

Zoom MACIÀ GRAU

Abadia de Montserrat

Del 30 d'agost al 7 de setembre, Montserrat va acollir la celebració del Capítol General de la Congregació Sublacense Cassinesa OSB, que formen una setantena de monestirs d'arreu del món. Un dels moments més destacats del Capítol va ser l'elecció del P. Ignasi M. Fossas, monjo de Montserrat, com a nou abat president d'aquesta congregació. L'elecció és per a un termini de vuit anys, i suposa que el P. Ignasi es traslladi al monestir de Sant Ambrós, a Roma, on hi ha la Cúria de la Congregació Sublacense Cassinesa. Allí vetllarà per les relacions amb la Santa Seu, a més de promoure la fraternitat entre els monestirs de la congregació.

L'efemèride JOAN PALLARÈS-PERSONAT

19 de setembre del 1991

A Volturmo, als Alps italians, apareixen les restes ben conservades de l'Home d'Ötzi, que va viure fa 3.300 anys

Des del monestir

Amb entonació? Sí, gràcies

LLUÍS SOLÀ
Monjo de Poblet

La pregària no és un monòleg, sinó un diàleg, una resposta a algú que m'interpel·la

No fa gaire, buscant un llibre a l'atzar a la biblioteca, vaig trobar un petit tresor: *Els cants del propi de la missa*, de Xavier Moll, al n. 188 de la col·lecció El Gra de Blat, publicat el 2006. Ja s'avisava a la introducció que es tracta d'un text políticament incorrecte —no ho diu amb aquestes paraules— que pot irritar alguna sensibilitat. El verb “irritar”, sí que el fa servir.

A partir de l'anàlisi dels textos bíblics del propi de la missa: introit, gradual, al·leluia, tractus, ofertori i comunió, comparant la versió d'abans de la reforma litúrgica (en el missal i el gradual), amb la mateixa versió, de vegades retocada o canviada o suprimida, en el missal de Pau

VI, fa una anàlisi molt profunda que abasta aspectes litúrgics, teològics i antropològics.

Comentaré només un punt, que m'ha fet pensar. L'autor constata que en la litúrgia romana l'assemblea no comença mai un cant directament, sinó que sempre hi ha algú, el qui presideix o el cantor, que invita a començar-lo amb l'entonació. Així, el cant litúrgic de l'assemblea sempre és resposta a la crida, a la invitació d'un altre. Hi ha, crec, una excepció, el Parnostre, que en la litúrgia romana és una oració del poble i la comença tot el poble després de la monició del celebrant: “Fidels a un manament del Salvador...”

En la pràctica actual això s'ha perdut, ja que normalment els cants de la missa els comença tothom alhora. I tanmateix, la pràctica tradicional subratlla aquesta dimensió dialògica tan important en la pregària cristiana, litúrgica i no litúrgica. La pregària, en efecte, no és un monòleg, sinó un diàleg, millor encara, una resposta a algú que m'interpel·la, de vegades des del silenci més absolut, com és el cas de Job.

A Poblet, pel que sigui, aquesta pràctica no s'ha perdut i, quan preguem, els monjos, de fet, dialoguem en l'alternança dels cors amb què anem descabdellant els salms, que són com la troca del diàleg infinit entre Déu i el seu poble. ■

Rosa Deulofeu (1959-2004), el somriure de la fe

La Rosa desprenia amor, no deixava ningú indiferent

RAMON MARTÍ AMIGÓ
Mestre

Ens ha deixat una petjada plena de vida, d'esperança i de desig d'escampar la fe

Vaig conèixer la Rosa Deulofeu a través de l'Escola del l'Esplai i del Moviment de Centres d'Esplai Cristians quan era delegada de Joventut de la diòcesi de Barcelona en diverses trobades i jornades on participava molta gent. També coincidíem en reunions d'esplais.

Ens havíem trobat també per passar alguna estona amb grups més reduïts juntament amb en Santi Col·lell. Destacava per la seva senzillesa i pel seu tarannà proper. Era una dona optimista, riallera, alegre i molt acollidora. Sabia escoltar i alhora encomanava i desprenia amor. Tots

sabíem el càrrec que tenia, però mai l'anomenava ni li donava cap importància. Elogiava i valorava els detalls dels altres. Incansable, la vèiem a tot arreu.

Transparent, facilitava la conversa encara que no ens veiéssim gaire sovint. Realment, tot i la seva voluntat de passar desapercibuda i el seu comportament discret, no deixava ningú indiferent. Al contrari, connectava i encomanava acció, ganes de compartir i actuar amb convicció i coherència. Ens feia sentir referents dels nostres infants i també dels equips de monitors amb els quals

treballàvem. Tot i el seu traspàs, ens ha deixat una petjada plena de vida, d'esperança i de desig d'escampar la nostra fe allà on anem, sense ser pesats, però amb naturalitat i convicció.

Em sento molt afortunat d'haver-la conegut i d'haver pogut compartir petites estones que ara recordo i sento amb agraïment per tot el que he rebut d'ella. La Rosa ha estat una gran dona, profunda, amb una empremta inesborrable que afortunadament no s'ha apagat. Al contrari, sentim que continua sempre present entre nosaltres. ■

**CARD. JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA**

Arquebisbe de Barcelona

Portadors de Crist

Engüany els religiosos teatins celebren el cinc-cents aniversari de la seva fundació. Els agraïm de tot cor la feina que realitzen a la nostra diòcesi.

El 14 de setembre de 1524, un grup de sacerdots que treballaven a la cúria del papa Juli II van consagrar la seva vida a Déu i es van comprometre a viure en fraternitat els vots de castedat, pobresa i obediència. Es tractava de sant Gaietà de Thiene, Pere Carafa, Pau Consiglieri i Bonifaci de Colle.

Tots ells intentaven ser fidels a l'Evangeli, posaven l'Eucaristia al centre de la seva vida i demanaven a la Mare de Déu que els protegís sota el seu mantell. Tots ells tenien un objectiu comú: crear un moviment que renovés l'Església. El seu testimoni ens ensenya a ser sal i llum per als altres, a ser bona llavor que doni fruit abundant.

Els teatins van renunciar a tots els seus béns per seguir Jesucrist. Sant Gaietà ho expressa amb aquestes paraules: "Veig Crist pobre i jo em veig ric. Friso per apropar-me a Ell, encara que només sigui uns passos." Sens dubte, el seu estil de vida ens ajuda a valorar més ser que tenir, i a viure d'una manera senzilla i austera en què Crist ocupi el lloc més important de la nostra existència.

Tractaven de viure d'acord amb

una regla de comunitat inspirada en l'ideal de les primeres comunitats cristianes. Tal com llegim en el llibre dels Fets dels Apòstols, tenien un sol cor i una sola ànima i tot ho tenien en comú (cf. Ac 4,32).

Des del principi van intentar unir la vida contemplativa i la vida activa. El P. Magenis, religiós teatí, animava els seus germans a mirar amb un ull Déu, per estimar-lo i unir-se a Ell, i amb l'altre proïsme, per atendre les seves necessitats. Els teatins sempre han procurat ser bon pa per als altres allà on els han destinat: a les parròquies, a les escoles o atenent persones marginades.

Expliquen els biògrafs de sant Gaietà que, mentre celebrava la missa de Nadal, va sentir com la Mare de Déu li entregava el nen Jesús perquè el sostingués als seus braços. També nosaltres podem ser portadors de Crist. Estem cridats a portar-lo sempre en el nostre cor i a mostrar-lo al món amb la nostra vida.

Benvolguts germans i germanes, donem gràcies a Déu pel carisma dels teatins. Demanem al Senyor que el seu testimoni senzill ens ensenyi a ser bons deixebles de Jesús que continuïn transmetent l'amor i el rostre de Crist a tot aquell que trobin al llarg del camí de la vida. Demanem al Senyor que els continuï ajudant a encendre en el nostre món la flama de la Bona Nova de Jesús. ■

El Papa fa el viatge més llarg del seu pontificat a Àsia i Oceania

FRANCESC TORNA A POSAR LES PERIFÈRIES AL CENTRE

ANGELES CONDE

Corresponsal a Roma

Fotos: © Vatican Media

Podria semblar que el Papa no es volgués deixar cap viatge dins el tinter. Perquè va decidir que reprendria la idea que ja el 2020, i fins i tot abans, tenia al cap, és a dir, visitar Àsia àmpliament. La pandèmia, però, va arribar i molts d'aquells plans i destinacions, com ens va passar a tots, es van haver de reprogramar i, inevitablement, posposar. Però com se sol dir, mai no és tard quan Déu hi ajuda i, als seus 87 anys, més a prop en realitat ja dels 88 que farà al desembre, el Pontífex s'ha embarcat en una gira, no només per Àsia, sinó també per Oceania.

Preocupats tots per la salut del Pontífex i la seva capacitat per resistir aquesta empresa, esgotadora es miri com es vulgui per a qualsevol, la Santa Seu va precisar als periodistes que el Papa viatjaria amb el seu equip mèdic habitual: un metge i dos infermers.

En aquella mateixa trobada es va explicar el que s'ha vist reflectit en el seu viatge. És a dir, que el Pontífex ha visitat aquestes "societats complexes" amb la finalitat d'apropar-se als seus "valors, ferides i portar-los una paraula de consol i alè". I, és clar, el seu viatge, com sempre fa es-

*La primera cita del viatge del Papa
va ser una trobada amb refugiats i
orfes a Indonèsia. A la foto, saluda
una dona afganesa.*

pecialment on els cristians són una realitat numèricament menor, ha tingut com a motivació la d'abraçar aquelles comunitats catòliques que són un petit ramat. Alhora, davant les autoritats dels països respectius visitats, sempre ha posat en relleu l'aportació que els catòlics han fet, fan i volen fer a aquelles societats a les quals pertanyen.

Francesc no feia un viatge internacional des del setembre de l'any passat, quan va viatjar a Marsella amb motiu dels Encontres del Mediterrani. De tots els seus viatges, el Papa només s'havist obligat a cancel·lar-ne un, el viatge a Dubai del novembre del 2023 per participar en la Cimera del Clima de l'ONU, la COP28. El Sant Pare es recuperava d'un problema respiratori i els metges li van desaconsellar que hi viatgés. Cal recordar que, pels problemes de genoll, va haver d'endarrerir el viatge a la República Democràtica del Congo i el Sudan del Sud, previst per al juliol del 2022. Va poder complir amb aquesta visita tan important el febrer del 2023. En definitiva, mentre Francesc s'ha trobat bé de salut, no ha dubtat de viatjar a "les perifèries".

Tot i que, fins ara, no s'havia enfrontat a un viatge tan llarg amb tantes etapes. Per indicar algunes xifres que mostren l'envergadura d'aquesta gira a Àsia i Oceania, Francesc ha volat a gairebé 33.000 quilòmetres de Roma, que és com dir 7.000 quilòmetres menys que una volta al món. Aquest ha estat el seu viatge apostòlic número 45 i el destí han estat quatre països: Indonèsia, Papua Nova Guinea, Timor Oriental i Singapur, que pertanyen a dos continents.

En les seves primeres entrevistes, Francesc assegurava que no li agradava especialment viatjar, i ja ha visitat 65 països al llarg d'aquests gairebé 12 anys de pontificat. A alguns d'ells, mai no hi havia viatjat cap Pontífex. A d'altres sí, com és el cas de les destinacions d'aquesta gira asiàtica. Francesc és el tercer Papa que visita Indonèsia, després de Pau VI el 1970 i Joan Pau II el 1989; i el segon que viatja a Papua Nova Guinea, Timor Oriental i Singapur després del Papa polonès. Joan Pau II va visitar Papua dos cops: el 1984, amb escala a Port Moresby, i el 1995, amb escala a la capital i a Mount Hagen. A més, el papa Wojtyła va viatjar a Singapur el 1986.

Francesc només s'ha concedit en aquest viatge algunes hores de descans un cop travessat el planeta després de 13 hores de vol des de Roma. En conversa amb els periodistes a l'avió, els va donar les gràcies per haver-lo acompanyat en aquest viatge, el més llarg de tots. Va rebre nombrosos regals dels informadors, com una de les torxes que fan servir els migrants al mar per fer-se veure en la negror de la nit. L'hi va lliurar un periodista que havia cobert les operacions al vaixell d'una ONG de rescat. O el regal que li va fer la corresponent de COPE, Eva Fernández. Li va entregar una carta de la mare del petit Mateo, assassinat a l'agost a la localitat toledana de Mocejón. També li va demanar que firmés la samarreta que feia servir el nen per jugar a futbol i així podria tenir-la la seva mare. Francesc, a més, va rebre un reglat relacionat amb la Xina, el

seu destí anhelat. A l'agost es va fer pública una entrevista amb els jesuïtes xinesos en la qual Francesc va reiterar que li encantaria visitar la Xina i els catòlics xinesos, als quals va definir com un poble fidel.

QUATRE PAÏSOS MOLT DIFERENTS

Els 4 països visitats pel Pontífex tenen característiques molt diferents. En un primer moment, va cridar molt l'atenció que el Papa decidís viatjar a Indonèsia, el país amb més musulmans del món. El cert és que la presència d'un Pontífex a Indonèsia és un signe clar de la voluntat per prosperar en el diàleg interreligiós i promoure un islam pacífic i dialogant com és el que s'esforcen per impulsar les autoritats indonèsies. Pràcticament un 97% dels més de 275 milions d'indonesis es declaren musulmans. L'arxipèlag, format per

La població ha rebut amb alegria la visita de Francesc.

En les seves primeres entrevistes, Francesc assegurava que no li agradava especialment viatjar, i ja ha visitat 65 països al llarg d'aquests gairebé 12 anys de pontificat

La presència d'un Pontífex a Indonèsia és un signe clar de la voluntat per prosperar en el diàleg interreligiós i promoure un islam pacífic i dialogant

milers d'illes, és molt diferent també en aquesta composició religiosa interna. Per exemple, l'illa de Flores es considera el cor catòlic d'Indonèsia perquè allà la majoria dels seus 4 milions d'habitants es declara catòlic. I potser fent al·lusió al nom d'aquesta illa, en aquest lloc "floreixen" les vocacions religioses a Indonèsia.

A l'islam, al país se'l defineix com a *Islam Nusantara*, és a dir, un tipus de pràctica de l'islam inculturitzada, que no va arribar per imposar, sinó que es va barrejar perfectament amb els usos i costums dels indonesis. Aquesta característica particular de l'islam ha fet que, per exemple, al país mai no hi hagi triomfat cap intent per imposar un règim teocràtic perquè els mateixos musulmans indonesis no van desitjar secundar cap d'aquests intents. Tot i que recentment hi ha hagut temptatives de caire extremista per desestabilitzar

la convivència, com l'atemptat del maig del 2018 en el qual una família sencera es va immolar per atacar tres esglésies a Surabaya, la segona ciutat més important del país, a l'illa de Java. Fins a Indonèsia també va arribar la violència implantada en altres llocs del planeta per l'autoproclamat Estat Islàmic.

El papa Francesc va subratllar precisament la necessitat de parar atenció a qualsevol signe d'extremisme. Va explicar que l'Església catòlica desitja fomentar el diàleg interreligiós perquè hi hagi una harmonia que garanteixi la pau i solucioni la pobresa. "D'aquesta manera, es podran eliminar els prejudicis i es fomentarà un clima de respecte i de confiança mútua, factors imprescindibles per afrontar els reptes comuns, entre els quals, el de contrastar l'extremisme i la intolerància que —tergiversant la religió— intenten

imposar-se servint-se de l'engany i la violència", sostenia el Pontífex en la trobada amb les autoritats, societat civil i cos diplomàtic a Indonèsia.

Les relacions de l'islam amb l'Església catòlica a Indonèsia fins i tot es plasmen en l'arquitectura religiosa a Jakarta. Per exemple, la catedral de Nostra Senyora de l'Assumpció es va construir a principis del segle XX i després es va construir la mesquita Istiq'lal justament al davant. Sukarno, el pare del país i el primer president, va voler que la catedral i la mesquita estiguessin a prop com a símbol de l'entesa religiosa. De fet, la mesquita i la catedral estan unides per un túnel subterrani, l'anomenat "túnel de la fraternitat". El Papa va visitar aquesta mesquita, la més gran del sud-est asiàtic, per participar en una trobada interreligiosa. La mesquita va ser projectada per un arquitecte cristià i té capacitat per a 120.000 fidels. En ella, Francesc va subscriure una declaració que segueix l'estela del Document d'Abu Dhabi sobre la fraternitat humana.

A més de reunir-se amb els jesuïtes indonesis, uns 200 dels més de 320 presents arreu del país, amb l'Església local, amb les organitzacions

caritatives i malalts, i amb els joves congregats per la iniciativa Scholas Occurrentes, el Papa a Indonèsia es va trobar amb els refugiats que acull el Servei Jesuïta a Refugiats, fundat pel pare Pedro Arrupe, i amb els nens orfes que cuiden les religioses dominiques. Va coronar l'estada a Indonèsia amb una missa a l'estadi més important del país ple a vessar amb més de 60.000 assistents.

El Papa ha celebrat una missa multitudinària en cadascun dels països més visitats. Ha parlat en italià excepte a Timor Oriental, on la llengua oficial és el portuguès i, per això, va pronunciar les intervencions en espanyol.

PRIMER COP A OCEANIA

Al tancament d'aquesta edició, el 6 de setembre es desplaçava a Papua Nova Guinea. Francesc trepitjava per primer cop un altre continent, Oceania. Al país hi viuen uns 9 milions de persones de les quals aproximadament un 25% es declaren catòliques. Els missioners van arribar-hi per primer cop fa uns 130 anys cosa que significa que la presència de l'Església catòlica al país és molt recent. Papua Nova Guinea està poblat per centenars de grups ètnics diferents, cosa que no sempre ha afavorit la convivència. El país va aconseguir el 1975 la independència d'Austràlia. La capital, Port Moresby, va començar a desenvolupar-se i a poblar-se ràpidament i va donar lloc a un desenvolupament urbanístic caòtic, desigualtats i criminalitat desfermada. Port Moresby és, de fet, una de les cinc ciutats més perilloses del món. A Papua el Papa ha volgut trepitjar aquesta capital i també la

ciutat de Vaimo, a la selva de Papua.

En les trobades, Francesc també volia destacar la cura del medi ambient i l'explotació dels recursos, molt abundants a Papua Nova Guinea on, no obstant, la pobresa camina a causa de la injustícia, la corrupció i les desigualtats econòmiques que no se solucionen des de la política. A tot això, cal sumar-hi el canvi climàtic en un país que, com també Indonèsia, pateix les conseqüències de l'explotació de la natura. A la capital, estava prevista la celebració de la missa dominical després d'haver conegut les obres caritatives i de promoció social que desenvolupa Càritas i altres organitzacions. Es dediquen, sense anar més lluny, a recollir els nens del carrer per intentar proporcionar-los un futur. Francesc també ha tingut l'oportunitat de conèixer la vitalitat de l'Església local nascuda per l'impuls d'aquells missioners del segle XX i XXI. Això es reflecteix, per exemple, a Papua Nova Guinea on hi ha tres seminaris menors, dos de propedèutics i quatre de majors.

Precisament per "culpa" d'uns missioners argentins el Pontífex es desplaçava fins a Vaimo, en un avió militar de la força aèria australiana, per conèixer aquesta regió a la qual només s'hi pot arribar per avió, no hi ha carreteres. Fins allà han portat l'Evangeli els missioners. El 2019 un petit grup d'aquest indret, acompanyat per un d'aquests missioners, va visitar Roma. Al final, van acabar a Casa Santa Marta saludant el Papa. Francesc es va sorprendre que haguessin vingut de tan lluny per visitar-lo. Els va dir que, si viatjava a Papua, els aniria a veure a Vaimo. La gent del lloc és molt senzilla. Es dediquen a l'agricultura i a la indústria de la fusta molt apreciada, sobretot, a la Xina.

La tercera etapa del Papa era Timor Oriental el 9 de setembre. Timor Oriental és una nació que continua buscant la seva identitat després de la cruenta independència d'Indonèsia. La composició religiosa de Timor Oriental és molt diferent. En aquest petit país asiàtic, pobre, pràcticament els seus 1,3 milions d'habitants es declara catòlic.

El Pontífex no podia visitar Jakarta sense passar per aquest país on el cristianisme va impulsar els desitjos d'independència i de pau. El 1975, el país va aconseguir la independència de Portugal per, tot seguit, ser en-

vaïts per Indonèsia. La guerra civil entre les forces indonèsies i les que buscaven la independència va causar entre 60.000 i 100.000 morts. És especialment recordada la data del 12 de novembre del 1991, que va passar a la història com "la massacre de Dili" o "la massacre de Santa Cruz", el dia de la violenta repressió de les manifestacions independentistes que van tenir lloc al cementiri de Santa Cruz. Durant aquells anys, les forces indonèsies llançaven els cossos dels represaliats a una esplanada propera de la costa. El 1989, quan Joan Pau II va visitar Timor encara sota domini indonesi, el Papa polonès va celebrar-hi una missa multitudinària. El 1999, Timor Oriental va quedar sota la supervisió de les forces de pau de les Nacions Unides i el 20 de maig del 2002 va declarar la independència d'Indonèsia. Francesc volia repetir aquest gest de Joan Pau II i celebrar també missa en aquell lloc de mort llavors i que ara s'anomena "parc de la Pau". Més de mig milió de fidels,

Francesc s'ha apropiat als dos terços de la població mundial que acull el continent asiàtic

A Àsia l'Església té un paper de constructora de ponts i guaridora de ferides

no només de Timor, sinó també de països veïns, tenien previst acompanyar Francesc en aquesta cerimònia.

El contrast a Timor Oriental ha estat Singapur, un dels països més rics del món, i on s'esperava l'arribada del Sant Pare per al dia 11. Singapur va ser colònia britànica i després, durant dos anys, va pertànyer a la federació Malàisia. Es va escindir el 1965. Sense recursos naturals propis i malgrat la seva petita dimensió, el país ha esdevingut una potència tecnològica que aplica aquesta tecnologia també a la seguretat dels seus ciutadans i a l'ecologia. Hi ha dos aspectes, però, que preocupaven el Papa: primer, el fet que el progrés científic oblidés que ha d'estar al servei de la persona i, en segon lloc, l'aplicació de la pena de mort. Des del març del 2023, les autoritats van executar 16 persones i 50 més estan condemnades a mort. Sense anar més lluny, el 2 d'agost, poc més d'un mes abans de la visita del Pontífex, va executar un home acusat de tràfic de drogues.

A l'agenda del Papa hi havia reunions amb polítics, amb els jesuïtes, amb els joves que treballen per promoure el diàleg interreligiós i la celebració de la missa a l'estadi nacional de la ciutat-estat amb la previsió d'un 60.000 persones arribades de països veïns. Per la seva proximitat, alguns des de la Xina i, sobretot, de Malàisia.

Gairebé el 19% dels 5,7 milions d'habitants de Singapur són cristians. D'ells uns 360.000 són catòlics. Solen ser d'ascendència xinesa, europea o índia. Després del budisme, el cristianisme és la segona religió més practicada al país.

Amb la visita, el papa Francesc s'ha apropiat, i amb ell tota l'Església d'Occident, als dos terços de la població mundial que acull el continent asiàtic. On també hi ha molts pobres, però on també l'Església s'està renovant i creixent amb noves vocacions i amb un paper de constructora de ponts i guaridora de ferides que cada vegada aprecien més nacions. ■

JAKARTA 5 SEPTEMBER 2024

El 5 de setembre el papa Francesc i el gran imam, Nasruddin Umar, a la gran mesquita de Jakarta, van signar la Declaració conjunta d'Istiqlal 2024.

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Humà i cristià

Recordava el papa Francesc que "tot ésser humà està dotat de dignitat pel simple fet d'existir". I ho recordava perquè fa falta; perquè aquesta és la perspectiva cristiana, basada en la fe. Una dignitat que els darrers segles s'ha vist qüestionada inicialment per Feuerbach o Marx, Freud i Nietzsche i la seva sospita sobre tot allò que donem acríticament per suposat i que ha derivat en diverses formes de pensament on la dignitat és merament una construcció humana; com ho és tot plegat.

Malgrat la borrositat del significat de la paraula, copsar la "dignitat" humana com a inherent a l'ésser humà és el pal de paller de la reflexió ètica cristiana i serà el far de referència on haurem de recórrer sovint amb la precipitació dels nous contextos que ens obligaran a pensar-nos col·lectivament com a espècie.

La "intel·ligència" artificial, el canvi climàtic, l'acceleració de la ciència i la tecnologia, el mals de sempre (la guerra, l'explotació, la discriminació...).

Preparem-nos, perquè haurem d'escatir què és pròpiament humà i què no. I casualment —faig spoiler— potser anem a petar en la vulnerabilitat, la ferida, la tendresa, l'amor, el sentit... com a allò essencialment humà.

Atributs, precisament, molt propis de l'univers semàntic cristià; paraules i atributs que són molt de la creu.

JORDI SÀNCHEZ TORRENTS

Professor d'Antropologia i consiliari a Blanquerna

V

Bisbat d'Urgell

VIDA ECLESIAL

Aquesta setmana informem de les **Jornades de Teologia** del bisbat d'**Urgell**, coneixem l'homilia religiosa que va pronunciar **Pilarín Bayés** a **Organyà**, parlem de la campanya de finançament del nou **orgue** de **Lleida** i entrevistem **Òscar Bardají**, delegat de Mitjans de Comunicació de l'arquebisbat de **Tarragona**

Crist
algun

Serafin Béjar
Universida

Serafin Béjar, Joan-Enric Vives i Francesc Torralba
en les Jornades de Teologia d'Urgell.

Prop de 120 persones d'arreu d'Urgell van omplir la sala d'actes del Seminari diocesà

Les Jornades de Teologia acosten el perdó i la reconciliació

M. C. ORDUÑA

La Seu d'Urgell

Fotos: Bisbat d'Urgell

El perdó no és ni un acte de debilitat ni una simple absència de càstig, sinó un compromís profund i transformador que sorgeix de l'amor i el sacrifici exemplificat per Crist

En els clàssics apareixen ferides i la solució per curar-les, ja que la literatura expressa la vida i ens permet conèixer millor la condició humana a través de la veu d'algú

Les Jornades de Teologia, que organitza cada final d'estiu la Delegació d'Ensenyament del bisbat d'Urgell, enguany al Seminari Diocesà, a la Seu d'Urgell, es van celebrar els dies 29 i 30 d'agost, amb notable assistència de mestres i professors de Religió, catequistes, públic laic, i sacerdots. Van ser presidides per l'arquebisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra, Mons. Joan-Enric Vives. El tema d'enguany era *Les ferides, el perdó i la reconciliació*. Fou desglossat pel Dr. Serafín Béjar, sacerdot de Granada, doctor en Teologia per la Universitat Gregoriana de Roma i en Filosofia per la Universitat de Granada.

El P. Béjar se centrà en els elements constitutius de la cristologia i el perdó, explicant que perdonar és un procés i no un acte puntual; un procés que podria considerar-se un camí de conversió. També el Dr. Francesc Torralba, doctor en Filosofia i Teologia per la Universitat de Barcelona i coordinador de les Jornades de Teologia, va tractar, el divendres, de les ferides del passat, dels relats del perdó a la Bíblia i del significat de la reconciliació.

El delegat d'Ensenyament, Mn. Pepe Chisvert, obrí la trobada amb unes paraules d'agraïment als assistents per la bona acollida que tenen les Jornades, alhora que animà els mestres i professors en la seva tasca pastoral. L'arquebisbe Joan-Enric, en

Mons. Joan-Enric Vives i el Dr. Francesc Torralba en l'inici de les Jornades de Teologia.

el seu parlament, va destacar la importància de la formació contínua en tots els àmbits. Remarcà la rellevància de la temàtica de les Jornades d'enguany, enfocada en les ferides, el perdó i la reconciliació, temes que requereixen una reflexió profunda. Assenyalant que l'ésser humà és inherentment feble i susceptible a les ferides, i que cal assumir aquesta realitat, va acabar recordant el primer Àngelus del papa Francesc, on va parlar sobre la importància de la misericòrdia: Déu no es cansa mai de perdonar, més aviat som nosaltres els qui ens cansem de demanar perdó, i que la misericòrdia ha de ser un element essencial en la vida de l'Església.

Després de la introducció del Dr. Torralba, el Dr. Béjar obrí les conferències. En la primera, *Cristologia i perdó: alguns elements constitutius*, el Dr. Béjar va explorar la relació profunda entre la cristologia i el perdó, destacant els elements essencials que els uneixen. Argumentà que el perdó no és ni un acte de debilitat ni una simple absència de càstig, sinó un compromís profund i transformador que sorgeix

de l'amor i el sacrifici exemplificat per Crist. Seguint l'exemple de Jesucrist, Béjar redefineix el perdó com un procés actiu i guaridor que implica reconèixer el dolor, alliberar el ressentiment i restaurar les relacions. Mitjançant una anàlisi dels elements constitutius del perdó cristià, parlà dels quatre principis propiciadors de la dinàmica del perdó associant-los amb una imatge que els va fer més entenedors: (1) el principi de gratuïtat o el bol, ja que el perdó, qüestió difícil segons el filòsof francès Jean Paul Gustave Ricœur, només pot ser possible en una atmosfera que el propicia; (2) el principi de relació o el melic, ja que, perquè el perdó es produeixi, cal una bidireccionalitat per connectar no només amb la nostra ferida, el nostre dolor, sinó també amb el de l'altre i la seva identitat; (3) el principi d'integració o l'elefant Dumbo de Disney, en el sentit que és necessari assumir tot allò que som per tal de no projectar les nostres mancances en l'altre culpabilitzant-lo dels nostres errors; i (4) el principi de singularitat o el rostre, perquè cal sortir d'un mateix per veure's reflectit en el rostre de l'altre, ja que el rostre és invisible mentre que la cara és visible.

A la darrera ponència, el Dr. Béjar parlà d'*El perdó difícil. Consideracions espirituals*. Abordà el tema del "perdó difícil" definit com aquell perdó que requereix un profund treball espiritual i personal per ser aconseguit de manera autèntica. Béjar presenta els passos que una persona ha de recórrer per arribar a un perdó veritable, subratllant que aquest procés és sovint complex i dolorós, i explora com el perdó genuí no consisteix simplement a oblidar les ofenses,

OSMOTIC

by CORSA

ARA DESCOMPTA **400€**

L'únic depurador per osmosi que no malgasta aigua.

Instal·la un **OSMOTIC** i oblida't de comprar aigua envasada.

BPA ANTIBACTERIAL LOW SODIUM

+info

T. 900 208 208
info@corsa.es

Sardenya, 397-399
 08025 Barcelona

CORSA
50 1974 2024
 SIEMPRE VIENDO EL VASO LLENO

sinó a reconèixer plenament el dany sofert, confrontar els sentiments de dolor i ira, i obrir-se a la possibilitat de reconciliació.

LES FERIDES DEL PASSAT

En la seva primera ponència, titulada *Les ferides del passat*, el Dr. Torralba es va centrar en dues ferides de la memòria: el ressentiment i el remordiment, dos mots amb el prefix "re-" que evoca la seva condició cíclica, dos elements que fan que hi hagi moltes persones amb la memòria turmentada, bé per allò que van fer i no poden oblidar, o bé per allò que els van fer i no poden oblidar.

Per donar resposta a aquestes ferides va parlar de la carta del papa Francesc *Sobre el paper de la literatura en la formació*, del 17 de juliol passat, per reivindicar el fet d'unir novament la teologia amb la literatura, especial-

ment amb la lectura de textos clàssics que han superat la prova del temps. En aquests clàssics apareixen ferides i la solució per curar-les, ja que la literatura expressa la vida i ens permet conèixer millor la condició humana a través de la veu d'algú. A través de les paraules "d'un altre" escoltem la nostra veu, pronunciant missatges que nosaltres potser no hauríem expressat mai. Així, la literatura ens dona capacitat per apropar-nos al perdó mitjançant l'aprenentatge de tocar els nostres cors.

Després d'una pausa va seguir amb *Relats del perdó*. Se centrà en relats del perdó que provenen de la literatura universal, lligant-ho amb l'anàlisi cristològica del Dr. Béjar de la jornada anterior, eixamplant l'estudi amb elements de la literatura universal que parlen del perdó, però també de la venjança i quines conseqüències tenen. Entre els relats de perdó que trobem en la literatura, Torralba explicà

la història del poder transformador de la misericòrdia que trobem en l'anècdota d'*Els Miserables* de Víctor Hugo on el bisbe Mons. Myriel perdona Jean Valjean. El gest del bisbe Myriel, en procés de beatificació, que en lloc de condemnar Jean Valjean opta pel perdó i la generositat, desencadena un canvi profund en el cor de Valjean, inspirant-lo a convertir-se en un home just i compassiu. Entre els relats de perdó que trobem a l'Evangelí, va fer una reflexió sobre el passatge de sant Joan que narra la història de la dona adúltera. Jesús demostra misericòrdia enfront d'aquells que volien condemnar la dona, convidant-los a reflexionar sobre els seus propis pecats amb les paraules: "El qui de vosaltres estigui sense pecat, que li llanci la primera pedra." Per a Torralba, totes dues històries ens recorden que el perdó pot obrir un nou camí de redempció i esperança per a tothom. ■

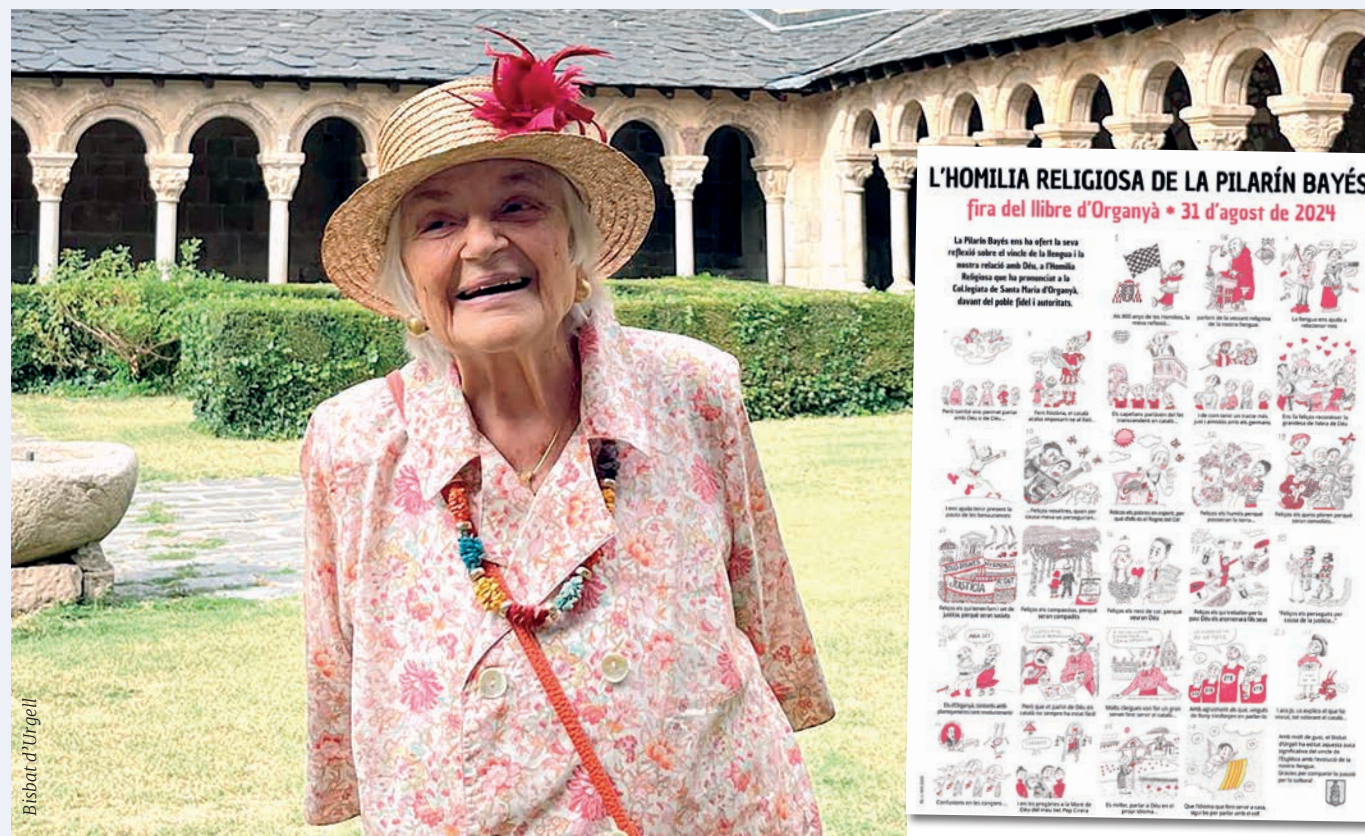
LLIURAMENT DE LA MISSIÓ ALS MESTRES I PROFESSORS DE RELIGIÓ

El primer dia de les Jornades de Teologia es va cloure a la tarda amb l'Eucaristia a la capella de la Immaculada al Seminari Diocesà d'Urgell. A la missa, presidida per Mons. Joan-Enric Vives, es va lliurar la Missió als professors de Religió de la diòcesi d'Urgell i es pregà per tots els qui han començat el curs escolar 2024-2025.

La popular ninotaire va parlar de la importància de parlar amb Déu en la llengua materna

Pilarín Bayés, homileta d'Organyà a la 28ena Fira del Llibre del Pirineu

Pilarín Bayés al claustre de la catedral de la Seu d'Urgell.

Auca de l'homilia religiosa de la Pilarín Bayés.

M. C. ORDUÑA
Organyà

L'església de Santa Maria d'Organyà, i la plaça adjacent, convertida en un gran escenari, van acollir la lectura de les modernes "Homilies" d'Organyà i també el lliurament dels premis literaris "Homilies d'Organyà", en el marc de la Fira del Llibre del Pirineu, el vespre del dissabte 31 d'agost.

Pilarín Bayés fou acollida amb càlides mostres del públic. En la seva passejada entre llibreters i vianants, grans i petits li van demanar la signatura de llibres o una fotografia, i la seva reflexió, en la lectura de l'Homilia, rebé un fort

aplaudiment. L'endemà, l'homileta i la seva família van assistir a la celebració litúrgica dominical de la catedral de Santa Maria, on foren acollits pel rector de Sant Ot, Mn. Ignasi Navarri, amb qui van conèixer els indrets emblemàtics del conjunt catedralici, el Museu Diocesà i el nucli antic.

Les activitats es van iniciar amb l'arribada de les autoritats, a darrera hora de la tarda, a l'Ajuntament de la població. Després de la lectura pública de l'homilia laica, a càrrec de la periodista i escriptora Gemma Ruiz, Pilarín Bayés va fer la lectura de l'homilia religiosa. Seguint el seu característic estil, amb un fil conductor de vinyetes, va fer una reflexió de la gran importància de poder mantenir comunicació personal o

pública amb Déu a través de la llengua pròpia, tot fent una vinculació amb el procés històric i lingüístic que ha tingut el llati fins a arribar al català actual. En acabar la seva intervenció, i després del lliurament de premis literaris, es va repartir entre els assistents una auca amb el recull de la seva intervenció i el conjunt d'il·lustracions.

L'acte va ser presidit per l'arquebisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra, Mons. Joan-Enric Vives; el president del Parlament, Josep Rull; l'alcalde de la vila d'Organyà, Celestí Vilà, així com per la ministra de Cultura, Joventut i Esports del Principat d'Andorra, Mònica Bonell. També hi va ser present el rector i arxipreste de Santa Maria d'Organyà, Mn. Jordi Vasquez. ■

L'instrument s'inaugurarà el 29 de setembre amb un concert

Campanya per finançar el muntatge del nou orgue de la catedral de Lleida

REDACCIÓ

El Capítol de la Catedral de Lleida ha posat en marxa una campanya de micro-mecenatge per finançar els costos del trasllat i el muntatge del nou orgue de la catedral de Lleida. L'instrument, construït a Alemanya pels orgueners Klais, es trobava a Tòquio, i ha estat una donació de la Ueno Gakuen Educational Foundation al Capítol. Tot i que no hagi tingut cap cost adquirir-lo, les despeses de la instal·lació i l'harmonització de l'orgue han pujat fins a mig milió d'euros. Aquesta és la xifra a la qual haurà de fer front ara el Capítol de la Catedral de Lleida, que ha decidit començar una campanya que faciliti les aportacions de les institucions públiques, entitats i empreses privades. A més, davant les peticions de diverses persones de poder fer donatius personals, el Capítol també ha obert la possibilitat de fer ingressos o un Bizum al seu compte.

D'aquesta manera, els donatius es poden fer a través de Bizum al número 09886, o bé amb un ingrés al compte corrent ES49 0081 0455 9900 0185 5494. Les donacions de fins a 250 euros poden tenir beneficis fiscals de fins al 80% de l'import en la propera declaració de la renda.

UN PROJECTE CULTURAL QUE TRANSCENDEIX L'ÀMBIT PURAMENT RELIGIÓS

Com han explicat des del Capítol, el principal objectiu d'aquesta campanya és el d'implicar la socie-

tat lleidatana en el seu conjunt. Per fer-ho, volen mostrar que l'arribada del nou orgue és un projecte cultural "que transcendeixi l'àmbit purament religiós".

La benedicció i inauguració de l'instrument tindrà lloc el 29 de setembre, coincidint amb la diada de Sant Miquel. L'acte central de la inauguració serà un concert que començarà a les set de la tarda, i que anirà a càrrec de Miquel González, professor d'orgue i clavicèmbal al Conservatori Municipal de Música de Lleida. González precisament va ser un dels principals impulsors de l'arribada de l'orgue a Lleida, ja que va ser ell qui es va posar en contacte amb els orgueners de Klais per aconseguir un orgue de segona mà que s'adaptés a les característiques de la catedral. L'organista, satisfet amb el resultat, obsequiarà els presents a l'acte d'inauguració amb peces de Joan Baptista Cabanilles, Johann Sebastian Bach i Felix Mendelsshon-Barholdy, entre d'altres, que permetran escoltar el so del nou orgue de la catedral de Lleida. ■

Cartell de la campanya de mecenatge per finançar els costos de trasllat i muntatge del nou orgue.

El principal objectiu és el d'implicar la societat lleidatana en el seu conjunt

Òscar Bardají, nou delegat de Mitjans de Comunicació

“L’arquebisbat de Tarragona té moltes coses a explicar, i val la pena fer-les arribar arreu”

CARME MUNTÉ MARGALEF
Redacció

“El més important de la comunicació institucional és la confiança i la credibilitat. Totes dues són clau i s’han de guanyar”

Després de vint-i-tres anys com a director de Comunicació de l’abadia de Montserrat, el periodista Òscar Bardají assumeix ara la nova responsabilitat de delegat de Mitjans de Comunicació de l’arquebisbat de Tarragona. Nascut a Barcelona el juny del 1970, Bardají també és responsable de comunicació externa d’altres institucions d’Església com l’Ateneu Universitari Sant Pacià o la Fundació Joan Maragall.

Com afrontes aquesta nova etapa professional com a delegat de Mitjans de Tarragona?

Amb molta il·lusió. El repte és molt interessant i atractiu. Hi ha molta feina a fer i espero fer un bon servei. L’arquebisbe Joan Planellas m’ha ofert tota la confiança i la del Consell Episcopal, que és clau per fer un bon treball. L’arquebisbat de Tarra-

gon a té moltes coses a explicar, a donar a conèixer, i val la pena fer-les arribar arreu.

Quins són els principals ítems de la comunicació institucional?

El més important de la comunicació institucional és la confiança i la credibilitat. Totes dues són clau i s’han de guanyar. Mostrar empatia, tenir mentalitat de servei, ser accessibles a tothom, respondre amb educació, no perdre els nervis, no discriminar cap mitjà ni cap periodista... són algunes de les “normes” que cal complir. I, sobretot, no faltar al respecte ni caure en la temptació d’entrar en disputes a través de les xarxes socials amb ningú.

Quines diries que són les semblances i diferències respecte de l’experiència com a responsable de Comunicació de Montserrat?

Les semblances són evidents: treballes per a l’Església, per millorar el seu nom i la seva imatge, i la fas present a la societat amb normalitat. I les diferències: una diòcesi és molt gran, amb molts preveres —que tenen maneres de fer diferents—, no tan jeràrquica com una comunitat de monjos; molts treballadors que treballen en diferents delegacions, àrees diverses, escampades en un territori de molts quilòmetres...

Compaginaràs la nova feina amb les altres tasques comunicatives que ja feies?

La meua arribada a Tarragona no m’allunya de Barcelona. La meua col·laboració a l’Ateneu Universitari Sant Pacià continua. De fet, tot el temps que no sigui a Tarragona el passaré a l’AUSP, on també hi ha molta feina a fer, i molt agraïda! La meua aportació al Full de Barcelona, de fa més de 30 anys —és la tasca més antiga que realitzo— la mantinc, com també la col·laboració amb Ràdio Estel o la Fundació Joan Maragall. ■

SOLSONA

Restauració del retaule major de Sant Martí de Saldes

El dia 26 d'agost, dins els actes de la Festa Major de Saldes, es va presentar la restauració del retaule major de Sant Martí. Després de la missa es va celebrar un acte amb la participació de les diverses parts implicades en el procés. Van ser-hi presents el bisbe Francesc Conesa, la directora del Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya, el rector de la parròquia i l'alcalde.

TARRAGONA

Presa de possessió dels nous responsables diocesans i rectors

El 3 de setembre va tenir lloc, a la capella del Palau arquebisbal, l'acte de presa de possessió i jurament dels nous rectors i vicaris de les parròquies de l'arxidiòcesi i dels nous responsables dels organismes diocesans que han estat renovats, entre els quals hi ha també els nous membres del Consell Episcopal. L'arquebisbe Joan Planellas va assegurar que els canvis que s'han realitzat tenen com a objectiu "millorar la pastoral diocesana".

TORTOSA

Les Clarisses de Tortosa han celebrat la festa de Santa Clara d'Assís

El dia 11 d'agost les germanes clarisses de Tortosa van celebrar la festa de Santa Clara. Un bon nombre de tortosins es van reunir al monestir de les clarisses per celebrar l'Eucaristia presidida pel bisbe Sergi Gordo i concelebrada per Mn. Pasqual Centelles Llop i Mn. José Ayllón Hidalgo. Entre els participants a la celebració hi havia alguns membres del Consistori Municipal i la presidenta de l'Associació de Veïns de Santa Clara, Enriqueta Blanch.

VIC

Matrícula oberta per a l'Institut Superior de Ciències Religioses de Vic

Oberta la matrícula per als estudis de Batxillerat i Llicenciatura en Ciències Religioses a l'Institut Superior de Ciències Religioses (ISCRVic) per a aquest curs 2024/25. La matrícula es pot fer online (www.iscrvic.org). Les classes començaran el 23 de setembre. S'ofereixen assignatures, matèries i cursos a tothom qui estigui interessat en el fet religiós en general i pel cristianisme en particular.

LLEIDA

Relleu a la direcció del Col·legi Episcopal

Natalia Rubio és la nova directora del Col·legi Episcopal, nomenada pel bisbe Salvador en substitució d'Antonieta Mateus, que s'ha jubilat després de dotze anys al capdavant del centre educatiu lleidatà. Rubio, de 47 anys, és alumna de l'Episcopal i va cursar estudis superiors d'Educació i Màrqueting a la Universitat de Lleida (UdL), a Esade i a la universitat canadenca McGill University.

TERRASSA

Peregrinació diocesana a Roma

Amb motiu del Jubileu de l'any 2025 la diòcesi de Terrassa organitza una peregrinació a Roma entre els dies 9 i 12 de març de 2025 per rebre el do de la indulgència. Les persones que hi estiguen interessades, podeu descarregar-vos el full d'inscripció al web bisbatdeterrassa.org

GIRONA

Arenys de Mar renova el vot de vila a sant Roc

La població d'Arenys de Mar va viure amb joia, a mitjans d'agost, la festivitat de Sant Roc, una tradició que rememora el vot de vila que la població va fer en honor al sant després d'haver-los alliberat de la pesta en el segle XVI. L'ofici solemne d'enguany va ser presidit pel bisbe de Girona, fra Octavi Vilà.

SANT FELIU DE LLOBREGAT

22 de setembre: enviament de Catequistes

La celebració de l'enviament de catequistes serà el diumenge 22 de setembre, a les 17.00 h, a la Casa de l'Església (C/ Armenteres, 35, Sant Feliu de Llobregat). El bisbe Agustí Cortés es farà càrrec de la ponència que versarà sobre la influència que la creació de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat ha tingut en el desenvolupament de la catequesi. També exposarà quin és el paper que té la catequesi a les parròquies, en la cohesió diocesana i en l'acompanyament dels catequistes.

URGELL

Festa de la Mare de Déu de Meritxell

L'arquebisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra, Mons. Joan-Enric Vives, va presidir la missa solemne de la patrona del Principat d'Andorra, la Mare de Déu de Meritxell, al seu santuari-basilica a la parròquia de Canillo, el diumenge dia 8 de setembre. A l'Eucaristia hi van assistir una gran quantitat de devots i pelegrins de la Mare de Déu que, des de primera hora del matí, van peregrinar a peu des de totes les parròquies del Principat.

TICA FONT
Centre Delàs d'Estudis
per la Pau

Nou països disposen de més de 12.000 bombes nuclears, entre ells Rússia i Israel

Supervivents de la bomba atòmica demanen treva a Ucraïna i Palestina

L'ONG japonesa Peace Boat, amb el seu 117è Viatge Global per la Pau i la Sostenibilitat, va atracar a Ciutat del Cap, des d'on tres supervivents de les bombes atòmiques del 1945 van demanar que s'acabi la guerra i un alto el foc a Gaza.

Tres testimonis *hibakusha*: “No volem que ningú al món visqui una experiència similar a la nostra.” “Vaig ser testimoni de la mort de massa persones a Nagasaki a causa de les armes nuclears, ho vaig presenciar per mi mateix, per aquesta raó crec fermament que els humans poden fer aquesta mena d'actes inhumans i horribles. Així, des que tinc 13 anys penso que això no hauríem de fer-ho. Des de llavors treballo per aconseguir un món sense armes nuclears.” “Les guerres mundials van començar a partir de conflictes petits, l'evolució de conflicte petit a una guerra mundial pot passar. Personalment, veig la situació mundial molt perillosa.” “Tota la ciutat d'Hiroshima va ser destruïda per una sola arma nuclear. A finals d'any havien mort 140.000 persones. Després a Nagasaki, una sola bomba, i a finals d'any havien mort 70.000 persones. Les armes nuclears són inhumanes, no poden coexistir

amb la humanitat.”

Toshiko Tanaka, Hirohima, va estar exposada a radiació de la bomba quan tenia 6 anys i anava a l'escola a 2,3 km de l'epicentre. Es va cobrir la cara amb el braç dret, va sofrir cremades al cap, al braç dret i al coll.

Com diuen els supervivents, les armes nuclears són inhumanes i apel·len que tots aixequem la veu contra aquestes armes. “Tinc 85 anys però no em vull rendir, no vull que ningú al món visqui una experiència similar a la nostra. Per aquesta raó hem de seguir endavant.”

“Avui a Gaza i Ucraïna hi ha guerra, al Japó ens vam enfrontar a l'experiència d'una gran destrucció. És important que la gent, ja sigui a Gaza o Ucraïna o en qualsevol altre lloc, no perdi l'esperança i sàpiga que reconstruir la seva comunitat i el seu país és possible... i que és una cosa que podem fer.”

Segons la Campanya Internacional per Abolir les Armes Nuclears, nou països disposen de més de 12.000 bombes nuclears, entre ells Rússia i Israel. S'estima que Israel disposa de material fissible per a fins a 200 armes individuals, amb 90 ogives nuclears existents.

Treballar a favor de la pau és urgent. ■

LLUÍS FONT
Professor

AULA EDUCATIVA

Intel·ligència artificial i educació

La IA ha de servir per reforçar el pensament crític i ha de ser objecte de crítica, alhora, per garantir-ne el caràcter ètic

El document de la Unesco *La inteligencia artificial. ¿Necesitamos una nueva educación?* (2023) se centra en els reptes que planteja la IA, en general i els referits específicament a l'educació. L'autora n'és la Dra. Rosana Morduchowicz, experta en la qüestió. Amb un llenguatge assequible, tracta una temàtica complexa i de plena actualitat. La IA ha vingut per quedar-se i, ben utilitzada, pot servir per millorar la qualitat de vida de tots nosaltres. Tanmateix, no és asèptica. Com digué Mattelart en el seu moment, l'accés al coneixement a través d'una tecnologia digital modifica l'estructura cognitiva dels subjectes i, en cap cas, resulta innòcua. Els algorismes que alimenten la intel·ligència artificial creen bombolles digitals entorn d'un mateix i de les seves relacions a la xarxa. Afirmar la Dra. Morduchowicz: "Les bombolles s'oposen a la idea de diversitat. Això limita la

capacitat de reflexió i de decisió, justament perquè les decisions que es prenen estaran basades en una única perspectiva: la pròpia." A *El desorden político*, Sánchez-Cuenca parla del biaix confirmatori: immersos en una sobre-informació, filtrem les evidències per quedar-nos amb allò que confirma les nostres idees originals. En definitiva, aquestes bombolles fragmenten i polaritzen la societat.

Si aterrem en el camp de l'ensenyament, el document emfasitza la importància del pensament crític. El conreu de la capacitat reflexiva dels infants i dels joves resulta cabdal. Sobretot l'aprendre a fer les preguntes rellevants. Aquestes, en donar peu a respostes significatives i a noves qüestions, incrementaran el coneixement al·l'abast d'un mateix i dels altres. I això amb el benentès que no hi ha pensament sense un coneixement previ, forjat amb l'estudi de les diverses matèries i la

lectura de les grans obres universals. El pensament crític es caracteritza per: qüestionar, desafiar arguments establerts, rebutjar les conclusions ràpides, detectar errors en el raonament, resoldre problemes i decidir, diu l'autora del document. I afegeix, citant Friedman: "És imperatiu que la tecnologia i la intel·ligència artificial només es facin servir per complementar i elevar el que ens diferencia com a humans: la nostra creativitat, la nostra curiositat, la nostra capacitat d'esperança, d'ètica, d'empatia, de determinació i col·laboració amb els altres." Quan els professors encarreguen treballs purament descriptius, de síntesi o recopilatoris d'informació, els alumnes fan un ús de la IA per sortir del pas i estalviar-se feina, sense treure el profit que podrien d'una eina extraordinària. La IA ha de servir per reforçar el pensament crític i ha de ser objecte de crítica, alhora, per garantir-ne el caràcter ètic. ■

**BÁRBARA SOTOMAYOR
RODRÍGUEZ I ALBERTO
MASÓ PORTABELLA**

*Pares de família amb cinc fills
Gestionen la pàgina web
www.familiaeco3.com*

FAMÍLIA, ESGLÉSIA DOMÈSTICA

Anar a l'arrel del problema

Molt sovint mirem de tapar els problemes en lloc de solucionar-los

Fa uns anys vaig presenciar una escena entre una mare i dos fills que he recordat més d'una vegada quan he de resoldre un problema.

En passar per un parc públic vaig veure dos nens que es barallaven per una joguina i acudien a la seva mare perquè ella decidís qui se l'havia de quedar; cadascun d'ells tenia l'esperança de sortir-ne guanyador, és clar. Però, davant la seva sorpresa, i la meva també, la mare va deixar anar: "Llenceu aquesta joguina a la paperera."

Com que tots dos es van quedar bocabadats i no reaccionaven, ella hi insistí: "Que no m'heu sentit? Us he dit que llenceu la joguina. Si és un focus de baralles, val més que ens en desfem i s'haurà acabat la baralla."

Una altra mare li deia: "Dona, no siguis tan dura."

La veritat és que no sé com va acabar la situació, però crec que és

un exemple d'intentar resoldre els problemes anant a l'arrel. Molt sovint intentem tapar els problemes en lloc de solucionar-los perquè no tornin a passar; sol ser força més fàcil, encara que a part de no solucionar-lo, facilitem que es torni a repetir.

Si la mare hagués intentat parlar amb els nens per veure qui tenia raó, cadascun li hauria explicat la seva versió mirant de convèncer-la, els nens haurien continuat enfadats perquè hi hauria hagut un guanyador i un perdedor (convençut que la mare hauria estat injusta) i el més probable és que en un altre moment s'hagués repetit l'escena: el guanyador esperant a tornar a ser agraiat i el perdedor pensant que ara seria el seu torn. En fi, el problema es pot agreujar en lloc de resoldre's.

Un altre motiu que podem tenir per "tapar" problemes és que la postura de tallar-lo d'arrel no sol estar gaire ben vista pels altres,

pot ser "políticament incorrecta". La mare d'aquests dos nens estava sent jutjada com a "molt dura", poc afectuosa amb els fills, malbaratadora (estava llençant a les escombraries una joguina que podia ser cara o servir a altres nens que no en tenen). Però la veritat és que estava fent un gran bé als seus fills i la joguina es podria recuperar després (sense que se n'adonessin els nens, és clar). Potser aquesta reacció va fer que hi hagués més complicitat entre els germans per no perdre cap més joguina; no ho sabem, però segurament aquesta lliçó rebuda els va ser de gran ajuda i l'agrairan a la seva mare quan siguin grans; els estava ajudant a madurar.

Si pensem abans d'actuar i no ens deixem endur pels sentiments, de ben segur que resoldrem més bé els problemes que se'ns presenten i podrem ajudar millor les persones que tenim al costat. ■

Dafne Aída Zapata Pratto, directora de l'Institut de Protecció al Menor i Persones Vulnerables de la UARM

“A L'ESGLÉSIA, TOTS ESTEM CRIDATS A GENERAR UNA CULTURA DE LA PROTECCIÓ”

FRA BERNAT FOLCRÀ

L'Institut d'Antropologia de la Pontifícia Universitat Gregoriana va celebrar al juny la Conferència Internacional sobre Salvaguarda 2024, dedicada a la discapacitat. Entre els participants hi havia la Dra. Dafne Aída Zapata Pratto, docent ordinària auxiliar de la Universitat Antonio Ruiz de Montoya (UARM) i directora de l'Institut de Protecció al Menor i Persones Vulnerables, al Perú. Conversem amb la Dra. Zapata sobre els seus temes de recerca i la tasca que fa l'Església.

Com és la realitat dels abusos sexuals al Perú?

Treballo a la Universitat Antonio Ruiz de Montoya dels jesuïtes a Lima, en un institut de recerca i intervenció per a la protecció de nens i persones vulnerables. Allà fem recerca pel que fa a la violència, i formació i entrenament en temes de protecció i de salvaguarda. Si bé hi ha similituds, cada país té les seves particularitats. Al Perú encara no hem tingut una situació d'una obertura de casos d'abús sexual com s'ha fet en altres països, on s'han elaborat informes nacionals i informes generals. Encara tenim molta gent que no creu en el tema de l'abús sexual a l'Església o que té molta resistència en el tema i tenim només un o dos casos que han estat publicats, però els altres casos són invisibles. Actualment estem

avançant, però encara ens falta molt per fer en el tema de protecció de nens, nenes, adolescents i persones vulnerables.

Quines serien les persones més competents per crear la cultura de la prevenció?

És una pregunta difícil, perquè a l'Església tots som cridats a generar una cultura de la protecció, des de diferents rols. Jo, com a catòlica, ajudant a generar polítiques a les institucions, congregacions, i fent formació. Els bisbes tenen l'obligació de tenir la seva oficina per a atenció a víctimes i tenir processos clars. El que hauríem de fer és que cadascú pogués assumir el rol que li correspon. Els pares de família catòlics, al si de l'Església, també tenen una responsabilitat: com ajudar a fer de l'Església un lloc més protector; com acompanyar els seus fills perquè aprenguin a identificar com és un entorn protegit i a protegir-se també.

Per què l'escàndol que es dona dins l'Església no és igual socialment que quan es dona en altres àmbits?

El cert és que el percentatge més gran de víctimes d'abús sexual són abusades per la família o persones properes a la família. Per què hi ha més escàndol dins l'Església? Podria llançar una hipòtesi que té a veure amb el fet que l'Església sempre ens ha funcionat com

*La Dra. Zapata treballa
a la universitat dels jesuïtes
a Lima, Perú.*

a guia moral. Que la institució que ens funciona com a guia moral, com a orientadora de les nostres conductes, de sobte tingui una situació d'aquest tipus i que a més ho hagi amagat, genera un escàndol enorme. El cert és que hauria d'escandalitzar-nos l'abús que hi ha en famílies també, que és molt més gran, i malauradament de vegades el tenim normalitzat. Al Perú, a partir d'una enquesta que va fer l'Institut d'Estadística, es va veure que el 58% de les persones són tolerants a la violència contra els nens; i una miqueta més a la violència contra les dones. Hi ha molta tolerància contra la violència, es justifica molt. Per això ja no escandalitza, la normalitzem. I això és un problema.

La cultura de la por, del silenci, que hi havia abans a l'Església està molt superada. Com veu el panorama en el futur?

Jo crec que l'Església està fent passes molt importants. És veritat que encara ens falta molt per treballar i que no estem avançant igual arreu del món. Hi ha països on l'Església ha avançat molt més i hi ha llocs on amb prou feines s'està començant. Crec que encara es trigarà, però s'està avançant molt. Si continuem per aquest camí, efectivament podrem fer de l'Església un lloc segur, protector i inclussiu per a totes les persones. I sí, em preocupa el que passarà a la resta de la societat, per què la nostra societat en general es torna cada vegada més violenta, no només amb violència sexual, sinó també amb altres tipus de violència. Allà són els estats i els ciutadans els que s'han de moure per respondre a aquestes situacions. La diferència és que, mentre que per a l'Església això és una prioritat, en canvi ara per als estats no ho és. Això és un motiu perquè no millori la situació, que a més té a veure amb altres aspectes, com la possibilitat que hi hagi a l'Estat accés a posar denúncies, a fer justícia, a tractament. Les iniquitats econòmiques i socials empitjoren la situació de violència per a moltes persones.

El trauma que ha patit una persona per abús sexual realment es pot superar?

Jo penso que un trauma com aquest ens canvia, però això no vol dir que s'acabi la vida, sinó que la vida es recompon i continua d'una manera diferent. Crec que les persones que han patit abús i violèn-

Una de les sessions de la Conferència Internacional de la Salvaguarda d'enguany.

cia, amb acompanyament adequat i tractament psicològic, psiquiàtric, espiritual, poden recuperar la vida i tirar endavant, tenint una vida plena. Però necessiten acompanyament que, malauradament, per a moltes víctimes no està disponible.

Per què la conferència internacional d'enguany s'ha centrat en les persones amb discapacitat?

Les panelistes van donar una informació que em va deixar impactada. Perquè jo conec les estadístiques d'abús sexual en general, però elles ens van donar les estadístiques d'abús sexual en persones sordes. I les estadístiques d'abús sexual en dones sordes és el doble que en dones oients. I les estadístiques d'abús sexual en homes sords és quatre o cinc vegades més que en homes oients. Per qüestions de discriminació, de marginació, de poc accés, de no tenir oficines especials que poden ajudar la persona amb discapacitat a posar una denúncia, acaben patint situaci-

ons de més vulnerabilitat que altres. És ben important posar-les al focus i preguntar-nos com sortir d'aquestes situacions de vulnerabilitat en les quals els posem. Perquè és la mateixa societat la que genera aquesta situació.

El Sínode dels Bisbes ha convidat enguany les persones amb discapacitat a participar, a sentir-se més sinodals.

Sí, una Església que rebi i apreciï les diferències. Quan parlem de persones amb una discapacitat ens referim a persones que tenen alguna característica que difereix de la mitjana. Però de vegades no ho veiem així. Penso en les parròquies que jo conec del meu país, on difícilment veurem persones amb discapacitat. No és que no existeixin, és que no estan incloses per algun motiu; perquè potser no se senten acollides, perquè si són sordes no hi ha ningú que interpreti en llengua de signes la missa i l'homília perquè puguin

escoltar-la i entendre-la. Hem de treballar perquè les nostres esglésies siguin més inclusives per a totes les persones.

Jo soc monjo de Poblet i m'en-carrego de rebre els nens quan volen parlar amb un monjo sobre la vida monàstica. Quina és la millor manera de relacionar-s'hi?

Normalment, responc: què diu el protocol que tenen vostès? Perquè la institució hauria de tenir un protocol que expliqui com apropar-se als nens. En aquest afany de salvaguarda, de tenir cura dels nens, pensem que l'opció és no tocar i no apropar-se a cap nen, i aquesta no és la solució, perquè els nens també requereixen contacte i afecte, però ha de ser un contacte saludable i per això hem de pensar com ho expressem en l'espai i en l'entorn en el qual ens trobem. Això és una cosa que hem de tenir establerta, perquè no hi hagi confusions i no pugui haver-hi situacions on es traspassi un límit i es faci mal

a un infant. Cada congregació i grup ha de reflexionar per veure què és el que aplica per a ells. Tot just ara estem aprenent a tenir espais segurs i cuidats, perquè no ens ho havíem preguntat abans. Haurem d'aprendre quins són els límits i anar-los construint.

L'art, com pot ajudar a refer-se d'una experiència d'abús sexual?

A l'institut som diverses les persones que treballem amb l'art. Una de les coses que fem en les capacitacions, en les formacions, en la prevenció (i per acompanyar grups que estan en crisi o que són vulnerables) és servir-nos de l'art, perquè de vegades no es pot posar en paraules allò que s'ha patit. S'ha de fer a través d'un altre mitjà, i l'art t'ajuda a elaborar-ho, a expressar-ho i a poder compartir-ho amb algú altre. Em sembla una eina meravellosa que ajuda les persones a processar i a guarir les ferides causades per la violència. ■

“Les iniquitats econòmiques i socials empitjoren la situació de la violència per a moltes persones”

“Hem de treballar perquè les nostres esglésies siguin més inclusives per a tothom”

“L'art és una eina meravellosa que ajuda a processar i a guarir les ferides causades per la violència”

Avui faig una glossa de sant Agustí que, en el seu “Comentari als Salms”, es deté a parlar d’elogis i crítiques dins la comunitat eclesial

Paciència amb les espines

**JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL**

Arquebisbe metropolità
de Tarragona i primat

Benvolgudes i benvolguts, sant Agustí, en el seu extensíssim *Comentari als Salms*, hi ha un moment en què es deté a parlar d’elogis i crítiques dins la comunitat eclesial (*Enar. in Psalmos* 99,12). Per la seva actualitat, faig una glossa d’aquest passatge.

Ben sovint —afirma sant Agustí—, l’Església de Déu rep elogis. Que n’hi ha, de gent ferma, entre els cristians! S’estimen, s’ajuden. Els veureu que pregunten, que dejunen, que serveixen desinteressadament i, arreu del món, viuen en pau i concòrdia i lloen Déu. Un que no hagi sentit parlar dels cristians dolents que hi ha barrejats entre els bons, atret pels elogis, entra a la congregació dels germans. Llavors topa amb els dolents que no l’havien avisat que hi fossin. I, ben sovint, què fa? Escan-

dalitzat pels cristians dolents, fuig de la companyia dels bons. Es dedica a criticar i a maleir: “Com són els cristians! Però, hi ha cristians? Són avars i usurers. Mireu els teatres, els amfiteatres, els circs i els espectacles indecents. Els veureu plens de la mateixa gent que a les festes omplen les esglésies. Són borratxos, fartaners, envejosos i es mosseguen els uns als altres.”

Sí, n’hi ha de cristians així; però no tots ho són. Afegeix el bisbe d’Hipona: “Cec i desconsiderat, el detractor dels cristians calla com un mort dels qui són bons i donen bon exemple. L’altre, en canvi, l’adulador incondicional, callava que n’hi ha de dolents.”

Per a una visió adequada, Agustí recorre al llibre del Càntic dels Càntics, i afirma: “L’Escriptura també lloa l’Església de Déu, però ho fa d’una altra manera. Diu: ‘Com un lliri entre les espines és la meua estimada entre les donzelles’ (Ct 2,2). Amb aquesta mesura, l’home ho sent, ho considera i hi pensa. Entra perquè li agrada el lliri i té paciència amb les espines.”

Això també passa amb els ministres ordenats. Els qui els elogien només saben parlar dels qui són de la seva corda. Diuen que són generosos i ben disposats, i compleixen amb zel i

sacrifici les obligacions del ministeri. En canvi, dels altres en “desemmassen l’avarícia, els vicis i baralles, i els deixen com un drap brut”.

“Fixeu-vos en els convents”, prossegueix sant Agustí. “Quin bon exemple, la vida comunitària dels germans! Porten una vida santa, dedicada a l’oració litúrgica, al progrés espiritual, a l’estudi i al treball manual. Quina pietat, quina caritat més excelsa i fraternal es practica en els convents!” Però, afegeix el bisbe d’Hipona, el qui hi entri “trobarà que el vent, a vegades, també entra al port i fa que les naus xoquin entre elles i s’estavellin”. “Llavors, el qui elogiava els monjos dirà: ‘Qui m’ha fet venir aquí? Jo em pensava que hi havia caritat!’ I, irritat per les molèsties d’uns quants, trencarà els vots i es farà desertor del sant propòsit.”

I acaba dient sant Agustí: “Sortirà del convent i el bescantarà per tot arreu. I potser no dirà mentides! Però es limitarà a parlar dels inconvenients que ha estat incapaç de tolerar. Desaconsellarà a tothom d’entrar-hi [...]. Ponderarà fins al capdamunt tot el que ell no podia sofrir i callarà tot el que els altres havien de sofrir d’ell.” Ja ho diu el llibre del Siràcida: “Ai de vosaltres que heu perdut la força de resistir!” (Sir 2,14).

Ben vostre. ■

És temps per compartir la fe amb els arrelats aquí i amb els nouvinguts, enriquint-nos mútuament d'aquest do que és la fe en aquell qui és la Paraula

“I vosaltres, qui dieu que soc?” (Mc 8,29)

FRA OCTAVI
Bisbe de Girona

Aquesta és la pregunta que cal fer-nos per discernir i valorar la nostra fe. No en caldria cap altra. De la nostra resposta depèn la nostra mateixa relació amb Déu. Com escrivia el papa Benet XVI, citant sant Bernat de Claravall: “La fe cristiana no és una religió del Llibre: el cristianisme és la religió de la Paraula de Déu, no d’una paraula escrita i muda, sinó del Verb encarnat i viu” (*Verbum Domini*, 7).

La nostra és una fe encarnada en Crist, perquè Ell és el Fill de Déu fet home. La Paraula encarnada, feta home, és la que salva, la que fa exclamar a Pere que Jesús és el Messies. La nostra és una fe també compartida entre els qui formem el poble de Déu, dins de l’Església. La nostra és també una fe proclamada en la litúrgia i en la nostra mateixa vida. Compartim la fe amb els qui compartim comunitat, formant

l’Església diocesana, formant l’Església universal. La compartim amb tots aquells visitants, creients o no, que arriben a les nostres comarques al llarg de l’estiu, provinents de molt diversos indrets, i amb llengües diverses. Amb alguns d’ells durant unes setmanes, o de manera habitual els caps de setmana, compartim la fe en les nostres celebracions eucarístiques. Aquest fet enriqueix les celebracions i ens ajuda a comprendre la universalitat, la catolicitat de l’Església. Amb molts d’altres la compartim quan s’apropen a les nostres esglésies per conèixer el ric patrimoni històric i artístic que hem anat incorporant i conservant al llarg dels segles.

Amb uns compartim la resposta de Pere: que Jesucrist és el Messies; a d’altres, els mostrem com la vivim. La nostra terra ha estat de sempre acollidora, i en molts moments de la història ha estat també terra de pas. El contacte amb els qui ens visiten ha d’incloure sempre el respecte dels uns vers els altres, dels acollidors

cap als acollits i dels acollits vers els acollidors. Veure l’altre com una amenaça, com una nosa, no és compartir-hi la fe, no és reconèixer-hi el Crist. Sempre hem de cercar l’equilibri i el respecte mutu.

La nostra fe no és solitària. És una fe comunitària, compartida en una mateixa Església. Ara que retornem al dia a dia, a la rutina habitual, passats els dies de vacances per als qui n’han pogut gaudir, enriquits amb les experiències viscudes, és el moment de retrobar-nos amb les nostres comunitats parroquials, d’engegar de nou les catequesis, les trobades i l’activitat de les nostres comunitats eclesials. És, de nou, temps per compartir la fe amb els arrelats aquí i amb els nouvinguts, enriquint-nos mútuament d’aquest do que és la fe en aquell qui és la Paraula i es va fer home. Escrivia el papa Benet XVI: “És la Paraula mateixa la que ens porta cap als germans; és la Paraula que il·lumina, purifica, converteix. Nosaltres no som més que servidors” (*Verbum Domini*, 93). ■

CONSULTORI BÍBLIC

Què ens revela el canal d'Ezequies sobre l'aigua viva a la Bíblia?

FRA BERNAT FOLCRÀ

Biblista

Un dels llocs més fascinants per visitar a Jerusalem és el canal d'Ezequies (2 Reis 20,20; 2 Cròniques 32,30). El pelegrí s'endinsa en aquest túnel estret, que a l'antiguitat servia per proveir d'aigua la ciutat de Jerusalem. Amb una llanterna a la mà, la major part del temps ajupit, recorre els 500 metres que hi ha des del començament fins a la fi, la icònica piscina de Siloè. En alguns trams, l'aigua pot arribar-li fins als genolls o fins i tot sobrepassar-los. El túnel d'Ezequies protegia l'aigua de la sequera del desert que envolta la ciutat i dels setges dels exèrcits invasors: apoderar-se de la font d'aigua era la manera més eficaç de fer rendir una ciutat.

A la Bíblia trobem algunes de les referències més importants a rius místics i a corrents d'aigües vives que porten la salvació de Déu, com en la coneguda visió d'Ezequiel 47,1-12: una font d'aigua que neix del temple de Jerusalem a 1.000 metres d'altitud i que baixa cap a l'orient, fent-se cada cop més gran i descendint fins a 400 metres sota el nivell del mar. Les aigües d'aquesta font sanejaven la mar Morta i transformaven el desert en un paradís. Aquesta descripció al·ludeix al canal d'Ezequies, que per al profeta Ezequiel simbolitza les aigües que, sortint del santuari, purificarien el poble de la contaminació idolàtrica de l'exili i que, per a l'evangeli de sant Joan, profetitzen l'aigua i la sang que surten del costat obert de Crist crucificat, el nou i definitiu temple, després de la llançada del soldat.

PER A CONSULTES:

redaccio@catalunyacristiana.cat

COMENTARI DE LA PARAULA

Per quin motiu Jesús exorcitza Pere, si l'acabava de confessar com el Messies?

JOSEP RIUS-CAMPS

Teòleg i biblista

Il·lustració:
Glòria Monés

Ens trobem de camí cap a Cesarea de Filip, ciutat limítrofa al nord amb el món pagà. Jesús ha triat aquest escenari per la seva llunyania del centre religiós del judaisme. Per primera vegada vol saber què diu la gent sobre ell. Tres respostes constitueixen una totalitat: reflecteixen les diferents opinions, algunes d'elles oposades, que s'havien format els Dotze sobre la seva persona. En el centre, Marc ha col·locat a dretcient els qui l'identifiquen amb Elies, un profeta violent que clamà foc del cel perquè aniquilés els profetes de Baal, com ens recordarà Lc 9,54 (segons Beza, amb el suport de les versions antigues); els qui l'identifiquen amb Joan Baptista pretenen un Messies que des del desert denunciï les institucions religioses d'Israel que ell considerava corruptes; en canvi, uns tercers l'identifiquen amb un dels grans Profetes.

Jesús no accepta el to triomfalista de la confessió de Pere que molts d'ells comparteixen: "Tu ets l'Ungit!", els llança un exorcisme per considerar-los endimoniats i els prohibeix escampar-ho perquè podrien provocar un alçament mes-

siànic. Ell es presenta com el Messies sofrent, en la línia del Segon-Isaïes. Evidentment, Pere no accepta que el Messies pugui fracassar i té la gosadia de llençar un conjur a Jesús. Aquest es gira i el conjura al seu torn: "Ves-te'n darrere meu, Satanàs!" Tres conjurs, l'un rere l'altre. Jesús invita Satanàs, personificat en Pere, a seguir-lo com a deixeble. L'ocasió és delicada. D'aquí que convoqui "la multitud" de seguidors ensembla amb els Dotze invitant-los a "seguir darrere seu" (segons Beza), però posant ara una sèrie de condicions: "Si algú vol seguir venint darrere meu, que es negui [renegui, segons el Vaticà] a si mateix, carregui amb la seva creu i em segueixi." Es tracta de començar de bell nou, però sota noves i dràstiques condicions, i ho motiva: "Perquè qui vulgui salvar la seva vida, la perdrà; però qui la perdi per causa de la bona notícia, la salvarà." Beza posa l'accent en "la bona notícia"; el text usual ho amplia a Jesús: "Per causa meua i de la bona notícia." Marc, el primer evangelista, ho centra tot en "l'evangeli / la bona notícia". ■

Diumenge XXIV de durant l'any

Lectura primera

Is 50,5-9a

He parat l'esquena als qui m'assotaven

Lectura del llibre d'Isaïes

El Senyor Déu m'ha parlat a cau d'orella i jo no m'he resistit ni m'he fet enrere: he parat l'esquena als qui m'assotaven i les galtes als qui m'arancaven la barba; no he amagat la cara davant d'ofenses i escopinades. El Senyor Déu m'ajuda: per això no em dono per vençut: per això paro com una roca la cara i sé que no quedaré avergonyit. Tinc al meu costat el jutge que em declara innocent. Qui vol pledejar amb mi? Compareguem plegats. Qui vol ser el meu acusador? Que se m'acosti. Déu, el Senyor, em defensa: qui em podrà condemnar?

Salm responsorial

114

Estimo de tot cor el Senyor: el Senyor ha escoltat la meva súplica, ha escoltat el meu clam així que l'invocava. R.

R. Continuaré caminant entre els qui viuen, a la presència del Senyor.
O bé: *Al·leluia.*

M'envoltaven els llaços de la mort, tenia davant meu els seus parany, i dintre meu, l'angoixa i el neguit. Vaig invocar el nom del Senyor: "Ah, Senyor, salveu-me la vida." R.

El Senyor és just i benigne, el nostre Déu sap compadir. El Senyor salvaguarda els senzills, jo era feble i m'ha salvat. R.

Ha alliberat de la mort la meva vida, els meus ulls, de negar-se en el plor, els meus peus, de donar un pas en fals. Continuaré caminant entre els qui viuen, a la presència del Senyor. R.

Lectura segona

Jm 2,14-18

Si no hi ha obres, la fe tota sola és morta

Lectura de la carta de sant Jaume

Germans meus, si algú deia que té fe i no ho demostrava amb les obres, de què serviria? A un home així, la fe el podrà salvar? Suposem que algun dels nostres germans o germanes no tingués ni vestits ni l'aliment de cada dia, i algú de vosaltres li digués: "Veste'n en pau, abriga't bé i alimenta't", però no li donés res del que necessita, quin profit li faria? Doncs, amb la fe passa igual: si no hi ha obres, la fe tota sola és morta. Tu dius que tens la fe, jo tinc les obres. Doncs bé, si pots, demostra'm, sense les obres, que tens fe, que jo, amb les obres, et demostraré la meva fe.

Al·leluia

Déu me'n guard de gloriar-me en res que no sigui la creu del Senyor.
En ella, és com si el món fos crucificat per a mi i jo per al món.

Evangelí

Mc 8,27-35

Vós sou el Messies... El Fill de l'home ha de patir molt

Lectura de l'evangelí segons sant Marc

En aquell temps, Jesús, amb els seus deixebles, se n'anà als poblets

de Cesarea de Felip, i pel camí preguntava als seus deixebles: "Qui diuen la gent, que soc jo?" Ells li respongueren: "Uns diuen que sou Joan Baptista, d'altres, que sou Elies, d'altres, que sou algun dels profetes." Llavors els preguntà: "I vosaltres, qui dieu que soc?" Pere li respon: "Vós sou el Messies." Ell els prohibí severament que ho diguessin a ningú.

I començà a instruir-los dient: "El Fill de l'home ha de patir molt: els notables, els grans sacerdots i els mestres de la Llei l'han de rebutjar,

ha de ser mort, i al cap de tres dies ressuscitarà." I els ho deia amb tanta claredat. Pere, pensant fer-li un favor, es posà a contradir-lo. Però Jesús es girà, renyà Pere davant els deixebles i li digué: "Fuig d'aquí, Satanàs! No penses com Déu, sinó com els homes." Després cridà la gent i els seus deixebles i els digué: "Si algú vol venir amb mi, que es negui ell mateix, que prengui la seva creu i m'acompanyi. Qui vulgui salvar la seva vida la perdrà, però el qui la perdi per mi i per l'evangelí, la salvarà." ■

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

CICLE LITÚRGIC B; FERIAI II
TEMPS DE DURANT L'ANY
SALTERI: SETMANA 4

Setembre

15. DIUMENGE

Diumenge XXIV de durant l'any, Verd.

Lectures: Isaïes 50,5-9a / Salm 114 /
Jaume 2,14-18 / Marc 8,27-35

SANTORAL: Caterina de Gènova, viu-
da; Mare de Déu dels Dolors; Nico-
medes, mr.

16. DILLUNS

Sants Corneli, p., i Cebrià, b. i mr. (MO),

Vermell. Lectures: 1 Corintis 11,17-
26.33 / Salm 39 / Lluç 7,1-10

SANTORAL: Edita, vg.; beat Víctor
III, p.

17. DIMARTS

Fèria, Verd. O bé, *Sant Robert Bel-lar-
mino, b. i dr. de l'Església (ML), Blanc.*

O bé, *Santa Hildegarda de Bingen (ML),
Blanc.* Lectures: 1 Corintis 12,12-
14.27-31a / Salm 99 / Lluç 7,11-17

SANTORAL: Ariadna, mr.; Coloma,
vg. i mr.; Pere d'Arbúès, prev. i mr.

18. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: 1 Corintis 12,31-
13,13 / Salm 32 / Lluç 7,31-35. A Barce-
lona: *Sant Gener, b. i mr. (ML), Vermell.*

A Tarragona: *Sant Pius de Pietrelcina,
prev. (MO), Blanc.* A Vic: *Sant Robert*

*Bel-larmino, b. i dr. de l'Església (ML),
Blanc*

SANTORAL: Ferriol, mr.; Irene, mr.;
Josep de Cupertino, prev.; Sofia, mr.;
Santa Maria Puríssima de la Creu

19. DIJOUS

Fèria, Verd. O bé, *Sant Gener, b. i mr.
(ML), Vermell.* Lectures: 1 Corintis

15,1-11 / Salm 117 / Lluç 7,36-50. A
Barcelona: *Santa Maria de Cervelló, vg.
(MO), Blanc.* A Sant Feliu de Llobregat
i Terrassa: *Santa Maria de Cervelló, vg.
(ML), Blanc*

SANTORAL: Alfons Orozco, rel.;
Constància, mr.

20. DIVENDRES

*Sants Andreu Kim Taegon, prev., Pau
Chong Hasang, i comp. mr. (MO), Ver-
mell.* Lectures: 1 Corintis 15,12-20 /

Salm 16 / Lluç 8,1-3

SANTORAL: Càndida, vg. i mr.; Eus-
taqui, Teopista i fills, mr.

21. DISSABTE

*Sant Mateu, apòstol i evangelista (F),
Vermell.* Lectures: Efesis 4,1-7.11-13

/ Salm 18 / Mateu 9,9-13
SANTORAL: Celina, vg.; Ifigènia, vg.

El Sant 17 de setembre

Robert Bel-larmino, doctor de l'Església

Nascut a Montepulciano l'any 1542, Robert Bel-larmino va entrar a la recentment formada Companyia de Jesús el 1560. Després de la seva ordenació es va dedicar a transmetre la paraula de Déu a la regió de Lovaina, on es va fer famós pels seus sermons en llatí. Aquesta bona tasca a Lovaina va fer que el 1576 fos nomenat per a la càtedra de Teologia del Col·legi Romà, d'on en va esdevenir rector el 1592. Sis anys més tard, va ser creat cardenal. Ja com a cardenal va defensar la Seu Apostòlica davant els anticlericals de

Venècia, i va escriure diversos documents contra els heretges imperants del seu temps, que van fer que la gent el conegués com "el martell dels heretges". La tradició diu que Robert va ser el pare espiritual de sant Lluís Gonzaga, i va ajudar sant Francesc de Sales a obtenir l'aprovació formal de l'orde de la Visitació. Ens ha deixat un gran nombre d'escrits importants, incloent dos catecismes i obres d'apologetica. Va morir el 1621 a Roma, i va ser beatificat i canonitzat pel papa Pius XI el 1930. ■

CONSOL MUÑOZ

Franciscana
missionera

Existeix la pràctica de celebrar 30 misses durant 30 dies seguits, sense interrupció, per un difunt

Les misses gregorianes

L'Església sempre ha ensenyat que hem de pregar pels que han traspassat ja aquesta vida mortal, per anar a la definitiva i eterna.

El Ritual de les Exèquies, en la seva introducció, ens diu: "L'Església ofereix pels difunts el sacrifici eucarístic de la Pasqua de Crist, i resa i celebra sufragis per ells, de manera que, comunicant-se entre si tots els membres de Crist, aquests impetren per als difunts l'auxili espiritual" (n. 1).

Sant Isidor de Sevilla va comentar al respecte: "Ofereix el sacrifici per al descans dels difunts és un costum observat arreu del món. Per això creiem que es tracta d'un costum ensenyat pels mateixos Apòstols. En efecte, l'Església catòlica l'observa a tot arreu; i si ella no cregués que es perdonen els pecats als fidels difunts, no hi hauria almoines per les seves ànimes, ni oferiria per elles el sacrifici a Déu."

Sant Pau VI en la constitució apostòlica *Indulgentiarum doctrina*, sobre la revisió de les indulgències, va manifestar: "La pietosa Mare Església, especialment sol·lícita amb els difunts, donant per abrogat qualsevol altre privilegi en aquesta matèria, determina que es sufragui àmpliament els difunts amb qualsevol sacrifici de la missa" (Norma 20).

Sobre el tema que comentem, existeix la pràctica de celebrar 30 misses durant 30 dies seguits, sense interrupció, per un difunt; encara que no és necessari que les celebri el mateix sacerdot. Això és el que es denomina celebrar "les misses gregorianes" per un difunt.

Aquest costum ve de sant Gregori I Magne, Papa número 64 de l'Església. El seu pontificat va començar el 3 de setembre del 590 i va concloure, amb la seva mort, el 12 de març del 604. L'any 590 va ordenar que se celebrés la Santa Missa, durant 30 dies seguits, per un difunt, el monjo benedictí Justus del monestir de Sant Andreu, a Roma. El motiu va ser que el citat monjo havia posseït diners que no hauria hagut de tenir, pel seu vot monàstic de pobresa. I per això, sant Gregori va manar oferir 30 misses per la seva ànima.

Sembla que, actualment, s'està perdent força el costum d'oferir sufragis pels difunts, amb la celebració de la missa, i menys, el de celebrar les esmentades "misses gregorianes".

Cal tenir present que els creients ens hem de sentir deutors amb els qui ens han precedit en aquest món. Per això el nostre millor homenatge i gratitud és demanar per ells, oferint l'Eucaristia, perquè el Senyor els condueixi a la llum de la seva presència. ■

Donem la benvinguda als nous preveres als esplais parroquials!

Fundació Pere Tarrés

L'inici de curs és per als centres d'esplai una nova aventura.

PAU PUJOL VILÀ

Vocal del Consell directiu del Moviment de Centres d'Esplai Cristians Catalans (MCECC) de la Fundació Pere Tarrés

L'inici de curs als centres i clubs d'esplai és una nova aventura, un nou repte per acompanyar infants i joves i una nova oportunitat educativa per a l'ens i tota la comunitat parroquial.

La feina que fan els monitors i monitores cada setembre, passat l'estiu, és veritablement lloable. Es reuneixen amb rigor i a contrarellotge per organitzar un nou curs d'esplai, revisant el projecte educatiu de l'entitat, valorant

nous objectius i estructurant el nou calendari de curs per tal de convocar les famílies i que aquestes puguin, un nou any, inscriure els seus fills a l'esplai!

Els centres i clubs d'esplai parroquials comptem amb un afegit; uns mesos abans de l'inici de curs, l'arquebisbat corresponent comunica els nomenaments parroquials per al nou curs pastoral, assignant així, si s'escau, un nou prevere o diaca a cada una de les parròquies.

L'inici de curs esdevé l'oportunitat idònia perquè els responsables de l'esplai o tot l'equip de monitors i monitors acompanyi el nou preve-

re i presenti l'activitat ordinària de l'esplai i dels altres grups i activitat de la parròquia, conjuntament amb el consell parroquial. En clau d'acollida, es pot celebrar un àpat informal als locals de l'esplai, organitzar un espai que permeti presentar la proposta educativa, les comissions de treball o, fins i tot, convidar-lo a participar en les activitats programades i, sobretot, poder entregar-li un fulard de l'esplai com a element d'identitat.

El rector, prevere o diaca, juntament amb els seminaristes, arriben a comunitats parroquials formades, viues i amb una història ben forjada a la parròquia local. És per això que forma part del nostre deure, com a part de la comunitat, acollir-los i presentar la seva activitat des del testimoniatge.

Els preveres nousvinguts de ben segur que agraeixen aquesta acollida personalitzada, tot i que cal fer esment que aquesta presentació, acollida i bon fer també poden ser acompanyats des del mateix arquebisbat de referència, essent aquest el promotor d'un missatge d'encomanar l'inici de curs des de la parròquia. La senzilla pràctica d'elaborar un missatge general des de la parròquia als diferents grups i activitats parroquials, desitjant un molt bon inici de curs al l'esplai, la catequesi, el Banc d'Aliments o els Equips de Matrimonis, entre totes les altres activitats parroquials, o, fins i tot, celebrar una eucaristia amb motiu de pregària per aquest nou curs i camí comunitari, pot ser una llavor sembrada que per a moltes realitats locals germinarà i donarà fruit a la comunitat. ■

Club Nous Amics

LLUMS DE NADAL A LA TOSCANA

Del 9 al 13 de desembre del 2024, viu l'experiència dels tradicionals mercats nadalencs

No et quedis sense plaça
i reserva ja amb els preus especials
per als membres del Club Nous Amics!

*Viatge organitzat per RT Cultural, partner oficial de Club Nous Amics.

Apunta't amb preus
especials per als membres del Club Nous Amics*.
Per a més informació: info@rtcultural.com
i al tel. 93 122 67 00

Cartes

40è aniversari d'aquell 11 de Setembre

La primera missa recuperada de l'11 de Setembre, superat el parèntesi prohibitiu del franquisme, va celebrar-se a la basílica de Santa Maria del Mar l'any 1984. El posterior rector, Francesc Tort i Mitjans, escriu en les seves notes que s'hauria celebrat a partir del 1985, després de ser ell nomenat rector. En realitat, inspirat per membres de la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat, el primer 11 de Setembre litúrgic recuperat va ser el 1984 i efectivament a Santa Maria del Mar, d'on llavors era rector Josep Cucurull i Serra (1983-1984), que va donar totes les facilitats a la Lliga per organitzar-ho.

Qui negocià amb ell aquesta celebració va ser en Jordi Ponsa i Armengol, dirigent de la Lliga. Amb assistència força nodrida, va presidir la missa en solitari el caputxí Àlvar Maduell, capellà habitual llavors de l'entitat. La seva intervenció va ser oral, dividida en dues parts. Una primera com a breu salutació i introducció, i una segona com a pròpiament homilia. Totes dues van ser orals, no redactades, si bé marcades per uns breus apunts conservats de guió.

ÀLVAR MADUELLE

Situació vital extrema

Recentment vaig estar al bar-res-

taurant Jaffa, situat al carrer de Casp, 151, de Barcelona, i em vaig trobar un senyor d'exquísida educació i dignitat. Es diu Teo i viu al carrer; és un sense sostre, però no un sense veu. Vam estar parlant de diversos temes, sobretot de com s'enfronta a la seva situació vital extrema. El que diu de la nostra societat, des de la seva perspectiva, és altament interessant i commovedor.

Crec que tothom, almenys un cop a la vida, hauria de parar l'oïlla a escoltar el món des d'aquestes realitats. Sortosament, ell no està vençut per la situació com tants companys que hi ha vora seu, sense rostres, que han caigut en el pou de les depressions i les addiccions. Un testimoni molt important per als barcelonins, que miren cap a un altre costat. I també per al Teo, per a la seva autoestima, per sentir-se socialment escoltat i valorat.

NORBERT BOTELLA I VENTURA

Intel·ligència artificial

A la intel·ligència artificial li manca humanitat, que només tenim en la condició humana. En el món de la comunicació pot ser una bona eina; per exemple, per buscar informació sobre un determinat tema. La solució és trobar el necessari terme mig i, sobretot, aplicar el sentit comú.

ANNA MARIA MUNTADA BATLLE

PODEU ENVIAR LES CARTES A:
redaccio@catalunyacristiana.cat

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

Dr. Rafael Solanas Anglada

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 20 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

POSTALS DES D'ANDALUSIA

Patrones i festes

Setembre té per a Andalusia una sèrie de jornades festives entorn del dia 8, Nativitat de la Mare de Déu, i el 14, l'Exaltació de la Santa Creu. Còrdova es congrega al voltant del santuari de Nostra Senyora de la Font Santa, la seva patrona, juntament amb els màrtirs sant Iscle i santa Victòria, recordant una llegenda que arrenca al segle XV amb l'aparició de la Mare de Déu a Gonzalo García i el guariment miraculós de la seva esposa i filla en beure aigua que brollava en un hort al peu d'una figuera. Dins de la figuera apareixeria la imatge. Els cordovesos van començar a peregrinar a aquest lloc per beure de la "font santa" i pregar davant la marededéu trobada.

El santuari es va alçar al segle XV per acollir-hi la imatge. El lloc on brollava l'aigua es va protegir i es va solemnitzar amb un temple que els cordovesos anomenen el pocito. El santuari de la Font Santa va veure arribar obres d'art i exvots, portats fins i tot d'ultramar, com un Crist de canya mexicana o el famós caiman dissecat, testimonis de pervivència històrica i de llegendes cordoveses.

La imatge de la Font Santa, amb el Nen Jesús als braços, està col·locada al seu cambril a l'altar major, entre rajoles del pintor Tomás Egea. Fa 51 centímetres d'alçada i és de fang cuit i policromat. L'original es va trobar trencada. L'actual s'atribueix al cercle de Lorenzo Mercadante de Bretanya, artista que vivia a Sevilla entre el 1453 i el 1467. Va resultar molt malmesa durant l'ocupació francesa del juny del 1808, però es va restaurar. El 1994 va ser coronada canònicament en un acte multitudinari. Aquests dies, entorn d'aquest santuari, se celebra una petita fira amb diferents actes culturals i religiosos.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Barcelona acull “The Mystery Man”, la representació hiperrealista del cos de Crist

L'exposició es pot visitar a la basílica de Santa Maria del Pi fins al mes de desembre

MAC

Barcelona

Fotos: ArtiSplendore

L'exposició, de vocació didàctica i itinerant, s'estructura en cinc àmbits

Álvaro Blanco ha aconseguit plasmar la Passió de Jesús en una escultura que no deixa ningú indiferent

Mirant de dur a terme la peça forense i científica més gran de la història, quan està acabada m'adono, paradoxalment, que em trobo davant d'una obra totalment emocional, davant de la imatge de Jesús de Natzaret com mai abans l'havíem vista, amb el reflex minuciós de tot el seu sacrifici. Tots els que la contemplen pateixen una sensació diferent i intransferible. N'hi ha que tenen el desig d'abraçar-la, d'altres s'emocionen, ploren...” Són paraules d'Álvaro Blanco, comissari de l'exposició *The Mystery Man: l'home del Llençol Sant* i artista encarregat d'esculpir aquesta obra.

La basílica de Santa Maria del Pi, a Barcelona, acull, fins al mes de desembre aquesta mostra, que compta amb la recreació hiperrealista, volumètrica i de mida real del cos de Jesús. Una exposició, de vocació didàctica i itinerant, que ja s'ha pogut visitar a Salamanca, Guadix, Chioggia (Itàlia) o Caravaca de la Cruz. Organitzada per l'empresa ArtiSplendore, s'estructura en cinc àmbits: “La història de Jesús”, “Precedents i estudis forenses”, “Videomapping”, “Sala immersiva” i “The Mystery Man”. L'objectiu fonamental és intentar donar resposta a un dels enigmes més sorprenents de la història: qui era l'home del Llençol Sant?

RECERCA MULTIDISCIPLINÀRIA

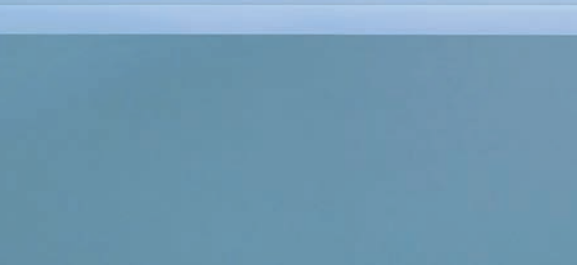
“Aquest projecte no sorgeix d'un dia per l'altre. És un camí molt, molt llarg, de gairebé vint anys. Jo em dedicava a desenvolupar sistemes d'audioguies per a museus. Treballant a la catedral de Oviedo, descobreixo el Sant Sudari, vinculat, segons la tradició cristiana, amb el Llençol Sant, que actualment es venera a la catedral de Torí. De bon principi, em vaig mostrar una mica escèptic, però, a mesura que anava endinsant-me en la recerca, em vaig adonar que estava totalment fascinat pel Llençol Sant, una peça que no tenia res a veure amb altres objectes que havia conegut de la cristiandat”, explica Álvaro Blanco.

“És llavors —afegeix— quan començo a estudiar el tema fins al punt que decideixo fer una primera exposició sobre el Llençol Sant cap als anys 2006-2008. Posteriorment, vaig continuar la meua recerca multidisciplinària (històrica, arqueològica, científica, tecnològica...) que s'ha materialitzat en l'obra magna de tot un concepte, *The Mystery Man*, on ciència, art i fe s'entrellacen per oferir una experiència única. És la figura d'un home jacent totalment nu, d'1,78 m d'altura i 75 quilos de pes, on es reproduïen tots els signes de tortura que apareixen al Llençol Sant. Està confeccionat en làtex i silicona, amb cabell natural.”

Escultura principal de l'exposició, realitzada per Álvaro Blanco.

Detall del rostre de l'estàtua.

CARACTERÍSTIQUES ICONOGRÀFIQUES

El comissari recorda que “Jesús és la persona més representada de la història, no tan sols des d'un punt de vista cristià, sinó artístic. Al llarg dels segles sempre ha suscitat l'interès de moltíssims pintors i escultors. La Síndone és la imatge per la qual tots coneixem Jesús de Natzaret. Tots els artistes han anat ‘copiant’ un rostre, una iconografia, que té unes característiques no només artístiques, sinó que amb el pas del temps hem pogut desxifrar que eren forenses”. I constata el següent: “Tots aquests ‘Jesús’ convergeixen en un; totes les persones identifiquem el mateix Jesús.”

Álvaro Blanco ha aconseguit plasmar la Passió de Jesús en una escultura que no deixa ningú indiferent. Al Llençol Sant s'albiren 250

cops i 150 fuetades infligits amb els anomenats *flagellum*, un flagell de cuir amb boles de ferro en els seus extrems, que també s'exhibeixen a la mostra. “Constitueix una emoció impressionant estar davant de la representació del cos de Jesús, on es reflecteix tot el martiri que va patir. Hem vist Jesús de moltes maneres (a pel·lícules, a processons, a retaulles...), però enfrontar-se a una escultura hiperrealista amb tot el que transmet genera un gran impacte en l'espectador.”

L'artista no té cap dubte de l'autenticitat del Llençol Sant: “La hipòtesi que la peça sigui falsa no té, ara com ara, cap mena d'explicació. Per tant, opino que la seva versemblança és inqüestionable. Quan es descobreix la tomba d'un faraó egipci, ningú no dubta de la seva veracitat. Per què amb el Llen-

çol Sant es plantegen sempre tants dubtes?”

CONTINGUT INTERESSANT

Al l'exposició, que és de pagament, també es poden contemplar trenta denaris, similars als que es van fer servir per fer el pagament de Judes; una col·lecció de vuit llances romanes, entre les quals hi ha un model que es correspon amb la ferida que té l'home del Llençol Sant al costat dret, així com a la cinquena i sisena costella, i la recreació del sant sepulcre. A la sala de *videomapping* es projecta, sobre una imatge de la Síndone, informació nombrosa i interessant sobre aquesta relíquia. Així mateix, a la sala immersiva es fa un recorregut, en cinc minuts, per una selecció de la iconografia pictòrica de Jesús, des del segle I fins a l'actualitat. ■

Llibre dedicat a la basílica de Santa Maria de Vilafranca del Penedès

Posa en relleu la grandesa artística, simbòlica i religiosa del temple

Façana de la basílica de Santa Maria de Vilafranca del Penedès.

REDACCIÓ

El divendres 23 d'agost va ser presentat a l'Auditori de Vinseum de Vilafranca el llibre *Santa Maria de Vilafranca. El gran temple gòtic del Penedès*. L'Auditori va quedar curt per a l'ocasió i malauradament va deixar força gent a fora. L'acte de presentació, conduït per Fèlix Simon, es va iniciar amb un vídeo fet a partir de les imatges del llibre i va continuar amb la intervenció de la majoria dels autors, entre els quals va destacar la del rector de la parròquia, Mn. Xavier Aymerich.

El llibre és una obra ambiciosa i de gran abast, ja que desgrana la història del temple des de l'edat mitjana fins als nostres dies. Els diversos capítols han estat redactats per un grup plural d'autors, la majoria locals, historiadors i experts en altres disciplines: Josep Bosch, Marnel Cervera, Ivan Colet, Joan Cuscó, Esther Dorado, Montserrat Esteller, Josep M. Feliu, Antoni Ribas, Josep Ribas, Daniel Sancho, Fèlix Simon, Joan Solé, Jordi Vidal, Rafael Vila i Daniel Vives. Menció a part mereixen les fotografies de Santi Cabezas i Mònica Udina, fetes *ad hoc* per a aquesta obra i que n'ocupen gairebé la meitat de les 400 pàgines.

El disseny és de Bildi Gràfiks i la impressió dels 700 exemplars, de Foix Arts Gràfiques. Tot plegat, una

obra de referència que posa en relleu la grandesa artística, simbòlica i religiosa de la basílica de Santa Maria, atès el seu valor patrimonial.

El llibre editat per la parròquia de Santa Maria, ha comptat amb el patrocini de l'Ajuntament de Vilafranca, la Diputació de Barcelona, la Generalitat de Catalunya i Serveis Mèdics Penedès, així com amb la col·laboració de diverses empreses i entitats: Ametller Origen, Castellers de Vilafranca, Consell Comarcal de l'Alt Penedès, Cudié, Fundació Família Torres, Institut d'Estudis Penedesencs, Novell, Parés, Rius & Rius, Xta. A més, un centenar de persones van fer una aportació a tall de micromecenatge que ha acabat de fer viable l'edició d'aquest llibre. ■

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Cal protegir els oceans!

Els fons marins són un veritable sistema respiratori del planeta.

MN. FRANCESC NICOLAU

Professor emèrit de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Si tenim en compte el que ens en diuen els científics, és ben clar que es fa urgent que hem de protegir la gran massa d'aigua que ens envolta. Els fons marins són un veritable sistema respiratori del planeta, ja que les algues marines i el fitoplàncton ens proporcionen entre el 50 i el 85% de l'oxigen que necessitem per respirar, a més de fer-nos altres beneficis com l'absorció de la

calor emesa per indústries humanes. Però l'home està posant en risc l'eficàcia d'aquests beneficis amb l'excés de pesca industrial il·legal, la contaminació de plàstics i altres residus, l'acidificació del mar, l'escalfament global i la introducció d'empreses mineres dels fons aquàtics. Un exemple: les estadístiques ens diuen que en quatre anys les hores de pesca en el mar han augmentat d'un 8,5%. Un 90% de les poblacions de peixos de la Mediterrània estan sobreexplotades. Tot fa que la degradació global sembli imparabile.

Què s'ha fet per posar-hi remei? Va ser al març del 2023 que la High Ambition Coalition, agrupació de 115 països que vetllen per la natura, va aconseguir que a l'ONU se signés un tractat històric sobre la protecció dels oceans. S'ha considerat una victòria monumental per als ecologis-

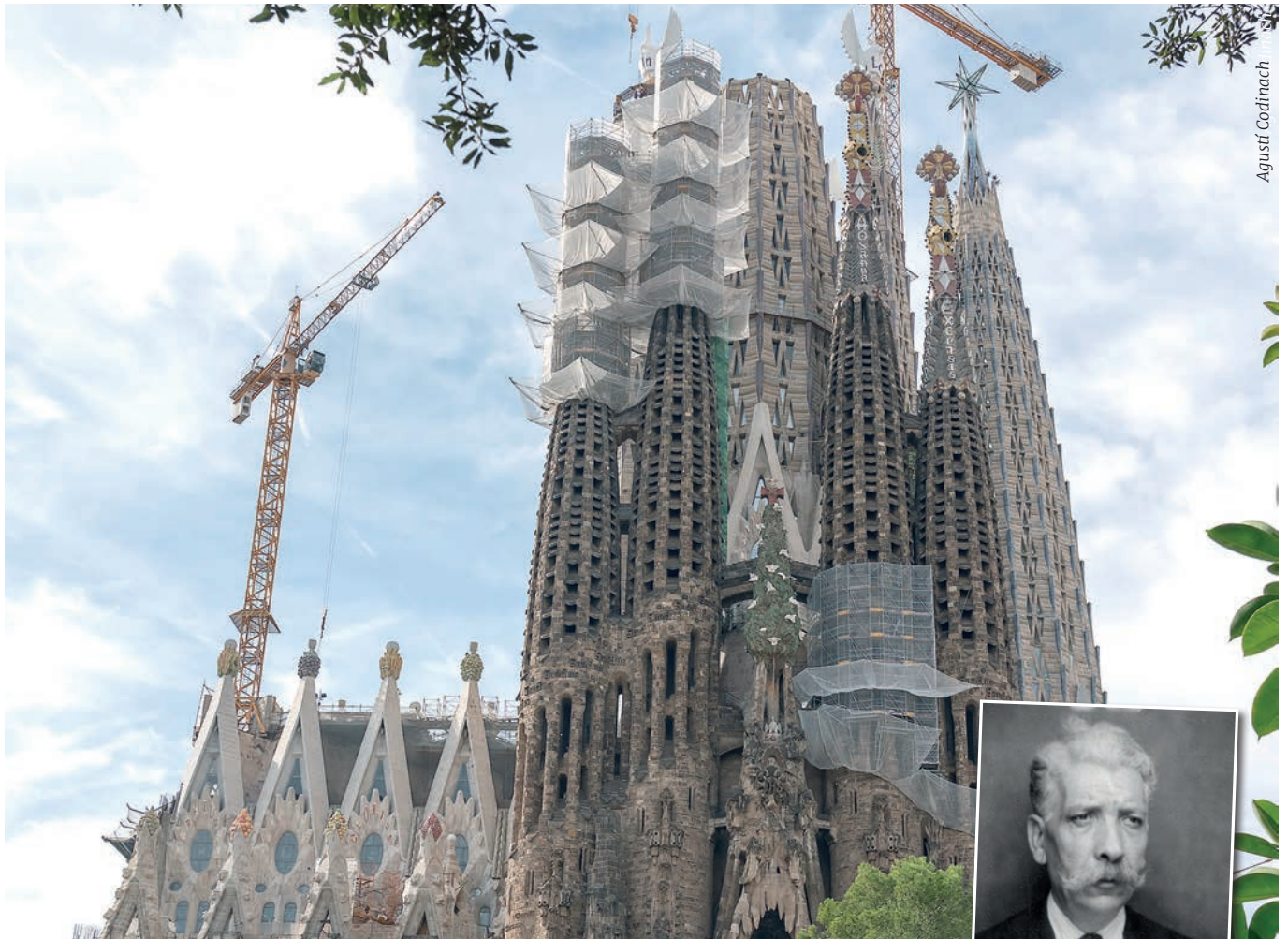
tes. Però el que cal és portar a terme tot el que s'exposa en aquest tractat.

I què és, doncs, el que s'està fent? Per desgràcia, poca cosa. S'han de protegir 11 milions de quilòmetres quadrats cada any per complir amb l'objectiu i cal crear una xarxa de "santuàries" marines per impedir la destrucció marina. També revisar els centres pesquers. I posar en pràctica altres accions que contribueixin a la finalitat que es persegueix, com ara posar fre a la contaminació de plàstics i prohibir la mineria submarina, que és de gran perjudici per a la vida a les profunditats marines. Per aconseguir això, cal que hi prenguin més interès tots els estats responsables que hi puguin fer alguna cosa. Fins ara hem de dir que només un 3% dels oceans estan realment protegits.

Crec que val la pena que nosaltres també coneguem el problema. ■

GENT DE CASA

Domènec Sugranyes

Agustí Codinach

Sugranyes va ser director de les obres del temple de la Sagrada Família durant deu anys (1926-1936).

**JOAN
PALLARÈS-PERSONAT**
Historiador

La glòria de Gaudí i la Sagrada Família, gegantina, empetiteix el mèrit de tants i bons col·laboradors que va tenir. Und'ells, reusenc també, va ser l'arquitecte Domènec Sugranyes i Gras, qui no només va col·laborar amb Gaudí a la Sagrada Família i en va ser deixeble, sinó que entre la mort de Gaudí, el 1926, i l'esclat de la guerra civil, el 1936, el succeïa capdavant de l'obra. De fet, va ser ell qui, advertit pels vigilants de l'absència de Gaudí quan va patir l'accident, va iniciar la recer-

ca del geni per diverses institucions de Barcelona.

Sugranyes havia nascut el 12 de desembre del 1878, fill de la confiteria El Globo. Va estudiar a Reus i va destacar com a lletraferit a les revistes locals de finals del segle XIX. Va cursar arquitectura a Barcelona i va col·laborar amb Gaudí des del 1905; va obtenir el títol el 1912.

Amb Antoni Gaudí, a part de la Sagrada Família, va treballar a la Casa Milà (la Pedrera) i la torre Bellesguard. També va treballar amb l'arquitecte modernista Joan Pons Trbal, i va realitzar a Salou un seguit de xalets modernistes. També va projectar el primer edifici que a l'Estat espanyol va utilitzar el ciment armat, el formigó: l'edifici Mas de Miquel, a la Diagonal, número 520, de Barcelona, iniciat el 1923 i acabat el 1927.

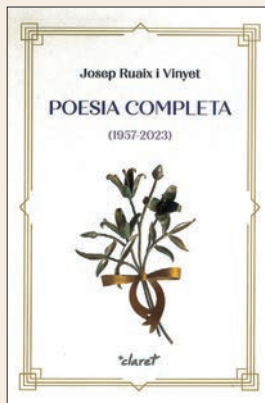
Casat amb Xaviera de Franch i Capdevila, propietària rural, i pare de Ramon Sugranyes, un intel·lectual catòlic que va ser auditor laic durant el Concili Vaticà II, l'esclat de la guerra civil i la destrucció, incendi i saqueig dels tallers de la Sagrada Família el juliol del 1936 el van afectar de valent. Va creure que absolutament tot s'havia perdut, que res restava per recuperar del projecte de Gaudí i va quedar totalment afectat.

Igualment el va colpir veure assassinades nombroses persones, laics o religiosos, vinculats amb la Sagrada Família; el seu fill, exiliat, i el caos absolut. Sugranyes, desesperat, i creient que l'obra ja no continuaria mai més, moria dos anys després, en plena guerra, a Barcelona, el 9 d'agost del 1938. ■

PEDRO VALENTÍN-GAMAZO*Entre la fuerza y lo vulnerable*

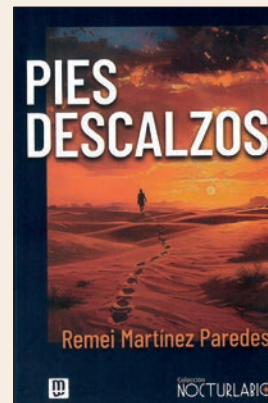
Desclée De Brouwer, 2024, 208 pàg.

Aquest llibre analitza les diverses dificultats de persones que neixen prematurament i proposa com abordar-les, amb la intenció d'ajudar pares, avis i professionals de l'àmbit educatiu i de la salut.

JOSEP RUAIX I VINYET*Poesia completa (1957-2023)*

Editorial Claret, 2024, 288 pàg.

Volum que recull tota la producció poètica de Mn. Josep Ruaix durant seixanta-set anys, dividida en dues parts: la poesia canònica i les composicions no canòniques. Els poemes es publiquen en ordre cronològic.

REMEI MARTÍNEZ PAREDES*Pies descalzos*

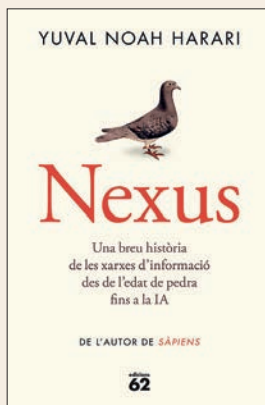
Editorial Mensajero, 2024, 160 pàg.

L'autora ofereix el testimoni de la lluita per la llibertat de l'Ignace, un jove camerunès que decideix emigrar a Europa. És també un homenatge als somnis i un recordatori d'aquella vulnerabilitat que ens connecta a tothom.

CARME JUNYENT I SIMONA ŠKRABEC (ed.)*T'estimo com la sal*

Viena Edicions, 2024, 296 pàg.

Una vintena d'autores catalanes parlen del pare tant en textos de ficció com en reflexions assagístiques i escrits autobiogràfics. Els relats descobreixen des de les relacions més tendres fins a manifestacions de rebel·lia.

YUVAL NOAH HARARI*Nexus*

Edicions 62, 2024,

696 pàg.

L'autor estudia com les xarxes d'informació han conformat el món i a nosaltres mateixos. Així mateix, posa en relleu el complex lligam entre informació i veritat, entre burocràcia i mitologia, entre saviesa i poder.

JESMYN WARD*Aquest món sense llum*

Edicions del Periscopi, 2024,

304 pàg.

L'Annis anirà des dels camps d'arròs de les Carolines fins als mercats d'esclaus de Nova Orleans. Lluitarà per sobreviure i es deixarà posseir pels records de la seva mare i les històries de la seva àvia guerrera africana.

CRÍTICA DE CINE

Un possible món hostil

TERESA GOMÀ
I RIBAS, RSCJ

Es tracta d'una pel·lícula firmada per Alex Garland (especialitzat en ciència-ficció, com a *Ex machina*, *Men o 28 years later*) que retrata el nostre món en un escenari plausible de dura i hostil confrontació. Amb un pressupost mitjà de 50 milions de dòlars, i una gran valoració per part de la crítica, la història se centra en una guerra civil als Estats Units, de la qual no se'ns revelen els motius (tot i que el moment històric contemporani ens en pot donar pistes) i que reproduceix les tensions mundials: política de les mentides, ambició desmesurada, crisi humana...

Com passa en la realitat, el president del país intenta traslladar un missatge de calma a la població, quan és evident que la situació està totalment fora de control. En aquest rerefons apocalíptic, recorrerem més de 1.000 km en un vehicle amb quatre periodistes. Amb l'objectiu d'entrevistar el president al cor mateix de la sala Oval de la Casa Blanca, en un país immers en el caos, s'enfrontaran a múltiples obstacles i realitats extremament cruels, per aconseguir una darrera entrevista, l'exclusiva amb què tot

periodista somia. L'ètica periodística apareix com a tema central: fins i tot en les escenes més brutals, la seva tasca és presenciar i immortalitzar la violència perquè d'altres facin les preguntes.

Alex Garland aconsegueix una trama lineal que s'obre pas entre granades, assalts, explosions... de la mateixa manera que avui milers de persones en llocs com Gaza o Ucraïna pateixen les massacres tan reals i quotidianes que fins i tot presenciem a diari a la televisió. A la pel·lícula, amb tants herois reals, la humanitat dels seus protagonistes contrasta amb aquest fons bèl·lic i pervers, amb grans interpretacions de Kristen Dunst i Wagner Moura que aporten una mica d'amabilitat a un conflicte bèl·lic del qual són espectadors incòmodes i excepcionals.

En un context polític estatunidenc complex i incert, amb un duel Donald Trump-Kamala Harris de gran repercussió en tan sols unes setmanes, aquesta història ens recorda que fins i tot els escenaris més grotescos (llegiu-hi Capitoli, 6 de gener del 2021) poden recuperar protagonisme, i que de vegades, la realitat va més enllà de la ficció. ■

AMB BON HUMOR

CIVIL WAR

DIRECCIÓ I GUIÓ: Alex Garland
REPARTIMENT: Kirsten Dunst, Wagner Moura, Cailee Spaeny, Stephen Henderson, Jesse Plemons, entre d'altres
Thriller bèl·lic distòpic
Estats Units, 2024, 109 minuts

CRÍTICA LITERÀRIA

L'efervescència dels anys seixanta

**MN. JOSEP RUAIX
I VINYET**

*Eclesiàstic, gramàtic i
escriptor*

Marta Vallverdú i Borràs (Santa Coloma de Gramenet, 1962) ha fet una àmplia recerca sobre el que jo anomenaria l'“efervescència dels anys seixanta” del segle passat, mentre que ella, per analogia amb els termes Modernisme i Noucentisme, ho bateja amb el terme Seixantisme. De moment, el trobo forçat, aquest terme, però potser tindrà èxit.

El fet és que l'autora ens ofereix un detallat retrat d'aquella dècada,

MARTA VALLVERDÚ I BORRÀS

Seixantisme

L'Avenç, 2022, 404 pàg.

organitzat en quinze capítols, començant pel que es vivia a la Universitat de Barcelona (l'única de Catalunya, en aquell temps) i acabant per la immigració, passant per la literatura i les publicacions, les diverses arts, les editorials (amb les peripècies de la *Gran enciclopèdia catalana*) i les entitats (com la creació d'Òmnium Cultural), l'ensenyament i l'escoltisme, sense deixar-se aquell fenomen social curiós conegut com a *Gauche Divine*. El subtítol del volum és *L'esclat cultural català dels 60*, però en realitat l'assaig abasta més que el camp cultural: hi ha abundant temàtica social, política, religiosa, etc. El pròleg de Julià Guillamon orienta molt bé el lector i complementa la recerca de l'autora.

La veritat és que valia la pena d'estudiar aquell decenni, perquè, a nivell internacional, s'hiv van produir dos esdeveniments de gran impacte: el Concili Vaticà II (1962-1995) i el Maig francès del 1968. D'una manera o altra relacionat amb tals esdeveniments, a casa nostra, com he dit, van ser uns anys d'efervescència: anava canviant el sentiment religiós i moral, creixia el desig de llibertat i democràcia, es reivindicava la cultura i la llengua del nostre poble, etc. Els qui, en aquella època, teníem de vint a trenta anys, ens en recordem molt bé, i per això ens agrada de veure-ho consignat i documentat en un llibre. Llàstima que el text no hagi passat per una més acurada revisió lingüística. També m'hi han sobrat alguns judicis, que considero lleugers, sobre temes morals. Tanmateix, el conjunt de l'obra és valuós: un assaig que ens fa reviure (als qui llavors érem vius i conscients) o que ens dona a conèixer uns anys efervescent, concretament a Catalunya, però també en altres llocs. ■

UN NOU LLINDAR

La plena ciutadania per a tots

L'arribada de migrants a les nostres illes Balears necessita una acció urgent i un esforç coordinat per atendre'ls. El mateix passa sobretot a les Canàries, on el volum dels qui arriben excedeix

les possibilitats d'una atenció digna. És desesperant quan s'analitzen les causes d'aquest èxode, amb la desesperació amb què fugen dels seus països d'origen i l'actuació de les màfies que s'aprofiten de la feblesa dels més pobres que han d'invertir el poc que tenen en un viatge que carrega amb tots els riscos, entre els quals hi ha el de perdre-hi la vida.

Com a cristians, posem-nos en actitud d'empatia per acollir el fet en si mateix, i demanem-nos què està passant en el nostre món quan hi ha tantes persones que han de fugir, obligats a deixar la seva terra, casa i família pel fet de ser de ser víctimes d'una extrema pobresa, de la fam, de la injustícia, de l'arbitrarietat de règims totalitaris excoents, dels maltractes i rebuig social. No podem deixar de repetir les paraules de Jesús “era foraster i em vau acollir” (Mt 25,35).

Davant d'aquest problema, aquí, a Mallorca, són les mateixes institucions civils les que ens han demanat a l'Església una col·laboració directa oferint immobles nostres per atendre l'arribada contínua de migrants, especialment menors. Per això, ja hem posat a disposició diversos habitatges perquè siguin utilitzats. Volem treballar junts per la plena ciutadania de tots, ja que per sobre les diferències ideològiques hi ha la caritat cristiana que uneix tots els esforços en una única direcció. Com a seguidors de Jesús, no podem oblidar-ho ni tampoc passar-hi de llarg, sinó fent el mateix que el bon samarità.

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA

Bisbe de Mallorca

SUBSCRIPCIONS ANUALS
EN CATALÀ O CASTELLÀCatalunya, resta de l'Estat espanyol
i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de: **appec**
editors de revistes i digitalsAmb el suport de:
Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència**Director:** Òscar Martí Navarro**Consiliari:** Mn. Miquel Ramón Fuentes**Sotsdirectora:** Carme Munté Margalef**Redactors:** Miquel Àngel Codina, Macià
Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra**Lingüista:** Montserrat Pibernat**Fotògraf:** Agustí Codinach**Col·laboradors d'aquesta setmana:**Pilarín Bayés, Ángeles Conde, Juanjo Fernán-
dez, Bernat Folcrà, Tica Font, Lluís Font,
Antonio Gil, Teresa Gomà, Ramon Martí,
Alberto Masó, Ignasi Miranda, Glòria Monés,
Consol Muñoz, Francesc Nicolau, M. C.
Orduña, Joan Pallarès-Personat, Pau Pujol,
Quique, Josep Rius-Camps, Josep Ruaix, Jordi
Sánchez, Lluís Solà, Bàrbara Sotomayor,
Sebastià Taltavull**Redacció, administració, publicitat i
promoció:**C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014
BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat

publicitat@catalunyacristiana.cat

subscripcions@catalunyacristiana.cat

hola@clubnousamics.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn.
Francesc Malgosa**Edita:** Fundació Missatge Humà i Cristià**Administració:** Isabel Giralt

(comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació:

Joan Pàmies

Impressió: Impressions Intercomar-
cals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon
industrial El Cementiri. Tel. 938 788
403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT
FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79
ISSN català: 2938-2238

ISSN internet: 2938-2254

Difusió controlada per Les opinions expressades pels nos-
tres col·laboradors no reflecteixen
necessàriament la d'aquest setmanari **Agenda****Barcelona****NIT DE LES RELIGIONS**El **diumenge 15 de setembre**, a les
11.20, celebració evangèlica a l'Església
Capítol 29 de Barcelona (c/ Torre d'en
Damians, 6). Programa complet de les
activitats de les diferents comunitats:
<https://audir.org/lanitdelesreligions>.**ENNEAGRAMA**El **dilluns 16 de setembre**, a les 19.00,
presentació del llibre *El enneagrama de
las pasiones* de Lluís Serra a la Casa
del Llibre (Rambla de Catalunya, 37
- Barcelona).**PARES TEATINS**El **dissabte 28 de setembre**, a les
20.30, polifonia del segle XVI amb la
Schola Cantorum Universitària Bar-
cinonensis. Aportació voluntària a fa-
vor de la Fundació Manos Providentes
(c/ Consell de Cent, 293 - Barcelona).**Girona****MARE DE DÉU DELS DOLORS**El **diumenge 15 de setembre**, a les
20.00, festa de la Mare de Déu dels
Dolors a la seva església de Girona
(Pujada de la Mercè). Hi participa la
Coral del GEiEG.**ARQUITECTURA**El **divendres 20 de setembre**, a les
18.30, conferència de David Moreno
Revelant l'harmonia. Geometria i pro-
porció a la catedral de Girona mitjançant
tècniques digitals a la seu gironina.**44è CICLE "ELS ORGUES DE CATA-
LUNYA"**El **dissabte 21 de setembre**, a les
19.30, concert de la coral Cantiga i
Álvaro Metzger a la catedral de Santa
Maria de Girona.**Sant Feliu de Llobregat****MONTSERRAT**Els **caps de setmana 28 i 29 de se-
tembre, 8 i 9 de febrer, i 24 i 25 de
maig**, curs *La Regla de sant Benet: una
proposta d'espiritualitat per al món d'avui*
amb Lluís Planas (monjo), Jaume
Duran (metge i teòleg) i Anna Ragon
(professora). Inscripcions: hostat-geriademontserrat@gmail.com.**Solsona****MISSIONERS CLARETIANS**El **diumenge 15 de setembre**, a les
17.00, els Missioners Claretians es
reuneixen a la Ribera d'Ondara (la
Segarra), per celebrar la 80a edició de
l'Aplec del Mas Claret, presidit pel P.
Benjitu Bareto, c.m.f.**SANTUARI DEL MIRACLE**El **cap de setmana del 27 al 29 de se-
tembre**, Aplec *Aprementatges de l'ani-
ma*. Informació: tel. 973 291 699.**Tarragona****SANTA TECLA**El **divendres 20 de setembre**, a les
22.30, representació del *Retaule de
santa Tecla* a la catedral de Tarragona.**Terrassa****PAU**El **diumenge 22 de setembre**, a les
17.30, concert *Si vis pacem, ludere mu-
sicam. 5 músics per a la pau al redós de
l'orgue JM Ruera* amb el quintet Mor-
gen a la parròquia de Sant Esteve de
Granollers.**CATALONIA SACRA**El **dissabte 28 de setembre**, a les
12.00, visita guiada a l'església de
Sant Sadurní de la Roca del Vallès amb
Mn. Rodolf Puigdollers. Reserves: tel.
693 720 202.**Vic****COVA DE MANRESA**El **dimarts 17 de setembre**, a les 20.30,
meditació musical amb Xavier Mello-
ni, s.j.; el **dissabte 21**, les 10.00, camí
de contemplació (tel. 938 720 422).**MUSEU EPISCOPAL DE VIC**El **dijous 19 de setembre**, a les 9.30,
seminari *Instruments de l'ànima*, amb
col·laboració amb el CCCB.**PREGUEM PER LES INTENCIONS
DEL PAPA**Perquè escoltem el clam de la Terra i
de les víctimes de catàstrofes ambi-
entals i la crisi climàtica, i ens com-
prometem a tenir cura del món

“Això funciona com a l’Evangeli de Lluc: els rics més rics, els pobres més pobres i els que protestin, degollats”

JOAN ANDREU PARRA

El setè manament cristià, el vuitè en la tradició dels jueus, ens brinda un nou llibre de la sèrie “Deu manaments”, de Fragmenta Editorial. *No robaràs* és un llibre petit, però de bona confitura, signat pel periodista i activista David Fernández Ramos, que va ser entrevistat a l’espai *Llevat dins la pasta*, de Ràdio Estel.

Al llibre et defineixes com a “anticapitalista antropològic”.

És un posicionament pràcticament filosòfic i ètic per defensar la continuïtat de l’espècie i la dignitat de l’ésser humà.

Alertes que “no és que ens furtin la cartera, només, sinó també un munt de coses més, la vida inclosa”. Som indiferents a aquest furt?

La major victòria del neoliberalisme ha sigut implementar un règim general d’indiferència. Estem més informats que mai, però al mateix temps l’acció col·lectiva costa, per tant, crec que la indiferència a vegades és pitjor que la violència i que és el principal problema.

Aportes dades sobre una exclusió social en màxims històrics. Aquesta exclusió seria l’encarnació del robatori perpetrat?

Sabem que això funciona com a l’evangeli de Lluc: els rics més rics, els pobres més pobres i els que protestin, degollats. Tots sabem què és l’Ibex-35, però no l’Ises-35, l’índex de l’exclusió social que elabora la Fundació Foessa. Recordem que qui va dir que aquest model d’economia mata va ser el mateix papa Francesc.

Fins a quin punt aquesta desigualtat instal·lada deteriora les nostres democràcies?

La idea no és meua, ja ho diuen fins al fòrum de Davos o Isidre Fainé, que ha dit que el creixement econòmic sense equitat és una immoralitat.

En canvi, “des de dalt continuen dient que els que roben són els de baix”. Quina és la població reclusa?

Pràcticament el 50% de la població presa avui és població migrada, fet que ens remet directament a la lògica de la desigualtat, perquè l’exclusió social en la població migrada es multiplica per tres. Però, com deia un jutge, els robatoris es continu-

DAVID FERNÁNDEZ

Autor de “No robaràs”, de Fragmenta Editorial

en produint des dels grans palaus. El capitalisme productiu, que no és més que un capitalisme en crisi, és també víctima del capitalisme financer, perquè el 95% de les transaccions financeres són pura especulació.

Al llibre proposes “alternatives possibles”, com el cooperativisme.

El cooperativisme va néixer al 1844 i ha viscut tots els horrors del segle XX, però continua funcionant, perquè es basa en les lògiques, fins i tot cristianes, del suport mutu, de l’alteritat, de la reciprocitat entre iguals. Felicitment, en el cas de casa meua i de tants, el 81% del PIB ja està directament vinculat a l’economia social i solidària, una economia que no desiguala, que no depreda i que no devasta.

L’escola podria ser un agent important de transformació?

L’únic espai realment públic que tenim avui és l’escola i és on s’ensenyen coses fora de la lògica de mercat. Una de les grans alternatives educatives, culturals, continua sent una escola potentíssima. Tenim l’oportunitat i el repte en aquest país, on hi ha molta tradició pedagògica.

A l’assaig té una gran presència un “sant” al qual li professes devoció: Chesterton.

És el rei republicà de la paradoxa; té una frase ben actual, que diu que el món són les restes d’un naufragi i que el que hem de fer és conservar aquestes restes. Chesterton fa una reflexió molt crítica del capitalisme i acaba dient que precisament aquesta gent que governa el món no tenen moral, només tenen el diners. I diu, literalment, que això li produeix fàstic. ■

El bany.

Hi ha banys i banys. Les col·leccions de Roca compten amb el millor disseny i l'última tecnologia per oferir solucions sostenibles i de qualitat i garantir la millor experiència en l'espai del bany.

Col·lecció TURA dissenyada per Andreu Carulla.